

НАРЕДБА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА СЕПТЕМВРИ

Глава първа ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат управлението на отпадъците на територията на Община Септември като съвкупност от права и задължения, действия и дейности на физическите и юридическите лица и едноличните търговци, свързани с образуването и третирането на отпадъците, както и контрола върху тези дейности.

(2) Наредбата има за цел предотвратяване или намаляване на вредното въздействие върху човешкото здраве и околната среда, като изпълнението ѝ се осъществява в съответствие с изискванията на действащите нормативни актове.

(3) Наредбата регламентира извършването на дейностите по изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на следните видове отпадъци на територията на Община Септември:

1. битови отпадъци, включително биоотпадъци;
2. строителни отпадъци;
3. опасни битови отпадъци - негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), газоразрядни лампи и електронно-лъчеви тръби, както и други опасни отпадъци, образувани от физически лица.
4. масово разпространени отпадъци – опаковки, излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), отработени моторни масла и отпадъчни нефтопродукти, излезли от употреба гуми (ИУГ), излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) и др.;
5. отпадъци от черни и цветни метали (ОЧЦМ).

(4) С наредбата се урежда заплащането на съответните услуги за дейностите, свързани с битовите, строителните и масово разпространените отпадъци във връзка с чл. 19 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО).

(5) Наредбата определя глобите и санкциите за нарушаване на фиксираните в нея норми.

(6) С наредбата се уреждат и изискванията към площадките за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло, в т.ч. условията за регистрация на площадките, както и условията за предаване на отпадъци на площадките за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други по чл. 19, ал. 3, т. 11 от ЗУО.

(7) Наредбата не се прилага за:

1. радиоактивни отпадъци;
2. отпадъчни газове, изпускани в атмосферния въздух;
3. земя (in situ), включително неизкопана замърсена почва и трайно свързани със земята сгради;

4. незамърсена почва и други материали в естествено състояние, изкопани по време на строителни дейности, когато е сигурно, че материалът ще бъде използван за целите на строителството в естественото си състояние на площадката, от която е изкопан;
5. излезли от употреба експлозиви;
6. слама и други естествени неопасни материали от селското или горското стопанство, използвани в земеделието и лесовъдството, или за производството на енергия от такава биомаса чрез процеси или методи, които не увреждат околната среда и не застрашават човешкото здраве, фекална материя, различна от класифицираната в т. 8;
7. отпадъчни води;
8. минни отпадъци;
9. трупове на умрели, но не заклани животни, включително такива, които са убити, за да се прекрати разпространението на епизоотични болести;
10. странични животински продукти, включително преработени продукти, по Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009г., с изключение на предназначените за изгаряне, депониране или използване в съоръжение за биогаз или компост;
11. седименти, преместени в повърхностни води с цел управление на водите и водните обекти или предотвратяване на наводнения, или намаляване на последствията от наводнения и засушаване, или рекултивация на земи, ако е доказано, че това не противоречи на други закони и седиментите нямат опасни свойства.

Чл.2. Наредбата е задължителна за населените места на територията на Община Септември и се отнася до всички физически лица, които живеят или временно пребивават на територията на общината, както и до юридическите лица, едноличните търговци, организациите и учреденията, осъществяващи дейност на нейна територия.

Чл.3. Лицата, при чиято дейност се образуват и/или третира отпадъци, прилагат следния приоритетен ред (йерархия) при управлението на отпадъците:

1. предотвратяване на образуването им;
2. подготовка за повторна употреба;
3. рециклиране;
4. друго оползотворяване, например оползотворяване за получаване на енергия;
5. обезвреждане.

Глава втора

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА КМЕТА НА ОБЩИНАТА

Чл. 4. (1) Кметът на Община Септември организира управлението на битовите и строителните отпадъци, както и третирането на масово разпространени и на опасни отпадъци от бита, образувани на територията на общината, съгласно изискванията на ЗУО, подзаконовите нормативни актове и настоящата наредба като:

1. Осигурява условия, при които всеки притежател на битови отпадъци се обслужва от лица, на които е предоставено право да извършват дейности по тяхното събиране, транспортиране, оползотворяване и/или обезвреждане.

2. Осигурява достатъчно количество изправни съдове за събиране на битовите отпадъци (контейнери, кофи и други) така, че при определена честота на извозване, да не се допуска препълването им.

3. Осигурява разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали,

пластмаси и стъкло, транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им по разработен график.

4. Организира провеждането на мероприятия за почистване и хигиенизиране на населените места на територията на общината с привличане на широко участие на обществеността.

5. Осигурява почистването от отпадъци на общинските пътища, уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

6. Организира избора на площадка, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци.

7. Организира разделното събиране на отпадъци от опаковки от домакинствата, административните, социалните и обществените сгради, заведенията за обществено хранене, търговските обекти и обектите за отдих и туризъм.

8. Организира дейностите по разделно събиране на опасните отпадъци от общия поток битови отпадъци извън обхвата на наредбите по чл. 13, ал. 1 от ЗУО и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане.

9. Осигурява организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на Община Септември.

10. Определя маршрута за транспортиране на отпадъците от строителни площадки и при разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения и инсталацията/съоръжението за третирането им.

11. Отговоря за предаването на отделените строителни отпадъци по време на принудителното премахване на строежи, за оползотворяване на материалите и за влагане на рециклирани строителни материали, включително за покриването на разходите за извършване на дейностите по транспортиране и третиране.

12. Определя места за смяна на отработени моторни масла на територията на общината, отговарящи на изискванията на Наредбата за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти и на Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци и информира обществеността за местоположението им и условията за приемане на отработените масла.

13. Определя места за събиране и временно съхраняване на отработените моторни масла и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане.

14. Осигурява организирането и прилагането на система за разделно събиране на отработените моторни масла и отпадъчни нефтопродукти.

15. Определя места за поставяне на съдове за събиране на НУБА, без да възпрепятства дейността на лицата, сключили договор с организации по оползотворяване на НУБА, притежаващи разрешение, издадено по реда на глава пета, раздел III от ЗУО, и/или други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ, издаден по реда на глава пета, раздели I и II от ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране и/или оползотворяване на НУБА на територията на общината и/или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от ЗООС.

16. Организира дейностите по събиране и временно съхраняване на НУБА и предаването им за предварително третиране, рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане.

17. Определя местата за събиране на ИУГ на територията на общината, без да възпрепятства дейността на лицата, сключили договор с организация по оползотворяване, и/или на лицата, изпълняващи задълженията си индивидуално.

18. Организира дейностите по събиране и съхраняване на ИУГ и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане.

19. Определя местата и площта за разполагане на площадките за временно съхраняване на ИУМПС и техния брой на територията на общината.

20. Организира дейностите по събирането, транспортирането и съхраняването на ИУМПС на площадките за временно съхраняване и предаването им в центровете за разкомплектоване.

21. Определя места за поставяне на съдове, места за разделно събиране и площадки за временно съхраняване на ИУЕЕО върху общински имоти на територията на общината в съответствие с общинската програма за управление на отпадъците, без да възпрепятства дейността на лицата, извършващи дейностите по събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране, оползотворяване и обезвреждане на ИУЕЕО, сключили договор с организация по оползотворяване, с ПУДООС и/или с лицата, които пускат на пазара ЕЕО, изпълняващи задълженията си индивидуално.

22. Организира дейностите по събиране и временно съхраняване на ИУЕЕО и предаването му за предварително третиране, повторно използване, рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане.

23. Организира разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане.

24. Организира осигуряване на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци, ОЧЦМ и други на територията на общината, така че предлаганите услуги да бъдат достъпни за жителите на общината.

25. Осигурява поддържане на регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на общината.

26. Организира предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища и организиране на почистването им.

27. Осигурява изпълнението на мерките в Националния план за управление на отпадъците.

28. Заверява плановете/програмите на организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки за разполагане на територията на Община Септември на съдове за разделно събиране на отпадъците от опаковки, посочени с конкретни параметри (обем, тип).

29. Разработва и изпълнява Общинска програма за управление на отпадъците на територията на Община Септември.

30. Ежегодно в срок до 31 март отчита пред Общинския съвет – Септември изпълнението на Общинската програма за управление на отпадъците за предходната календарна година. Информацията се изпраща и на Регионалната инспекция по околната среда и водите – Пазарджик.

31. Самостоятелно, когато не участва в регионално сдружение по чл. 24, ал. 1 от ЗУО, или съвместно с другите кметове на общините от регионалното сдружение предприема действия по възлагане и извършване на прединвестиционни проучвания за изграждане на ново/и съоръжение/я за третиране на битовите отпадъци най-малко три години преди изчерпване обема на депото за битови отпадъци или изтичането на експлоатационния срок на инсталацията, за което уведомява Регионалната инспекция по околна среда и води (РИОСВ) -Пазарджик.

32. Предлага за одобрение от Общинския съвет план-сметка за разходите по поддържане на чистотата и размер на таксите за битови отпадъци.

33. Организира осигуряването на информация на обществеността за местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране на отпадъците и предаването им за рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане, в т.ч. и площадките за:

а) поставяне на съдове за разделно събиране и за временно съхраняване на ИУЕЕО;

б) поставяне на съдове за събиране на НУБА;

в) събиране на излезли от употреба гуми;

г) събиране на ИУМПС;

д) безвъзмездно предаване на разделно събрани от домакинствата отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло.

(2) Кметът на общината може да упълномощи длъжностни лица от общинската администрация за изпълнение на задълженията си по ал. 1.

(3) Кметът на общината може да възложи задълженията си по ал. 1 на специализирани фирми и организации по третиране на отпадъци, притежаващи съответно разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 от ЗУО.

(4) Кметът на общината организира изпълнението на задълженията си за участие в системите за разделно събиране на битови отпадъци по ал. 1, т. 3, като сключва договори при условия и ред, определен с решение на Общинския съвет -Септември, със:

1. организации по оползотворяване, притежаващи разрешение, издадено по реда на глава пета, раздел III на ЗУО, и/или

2. други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ, издаден по реда на глава пета, раздели I и II, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци на територията на Община Септември, и/или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от Закона за опазване на околната среда (ЗООС).

(5) С договорите по ал. 4 се урежда разделното събиране на отпадъци от домакинствата, административните, социалните и обществените сгради, заведенията за обществено хранене, търговските обекти и обектите за отдих, забавления и туризъм и се определят най-малко следните условия:

1. изискванията към системата за разделно събиране на отпадъците от домакинствата, в т.ч. обслужвано население, вид, брой и разположение на съдовете и площадките за разделно събиране на отпадъци, честота на обслужване;

2. количествени цели за разделно събиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъци от домакинствата и подобни отпадъци, както и условията и редът за отчитане на тяхното изпълнение;

3. задълженията за контрол по спазване на изискванията за разделно събиране на територията на Община Септември;

4. задълженията за предоставяне на информация на гражданите на Община Септември по прилагане на системата за разделно събиране, провеждане на образователни и информационни кампании и работа с обществеността.

(6) Кметът на общината организира изпълнението на задълженията си по ал. 1, т. 7 от настоящата наредба като може да сключва договори със:

1. организация по оползотворяване, притежаваща разрешение, издадено по реда на глава пета, раздел III от ЗУО, и/или

2. други лица, регистрирани по Търговския закон и притежаващи:

а) разрешение или регистрационен документ, издаден по реда на глава пета, раздел I и II от ЗУО, за извършване на дейности по събиране, съхраняване, транспортиране и сортиране на отпадъците от опаковки на територията на Община Септември, или лиценз за търговска дейност с ОЧЦМ, издаден по реда на глава пета, раздел III от ЗУО - за металните отпадъци от опаковки, или

б) разрешение за извършване на дейности по рециклиране или оползотворяване на отпадъци от опаковки, издадено по реда на глава пета, раздел I от ЗУО, или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от Закона за опазване на околната среда (ЗООС).

(7) Кметът на общината извършва дейностите по ал. 1, т. 12 и 13 от настоящата наредба в следните случаи:

1. по т. 12 - когато местата за смяна на отработени моторни масла са разположени върху общински имот

2. по т. 13 - когато има сключен договор за финансиране на дейностите по събиране и временно съхраняване на отработени масла и предаването им на инсталации за оползотворяване и/или обезвреждане със:

а) организация по оползотворяване на отработени масла;

б) лицата, които пускат на пазара масла, които изпълняват задълженията си по наредбата индивидуално,

в) други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ, издаден по реда на глава пета, раздели I и II ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, регенериране и/или оползотворяване на отработени масла, и/или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от ЗООС.

(8) Кметът на общината извършва дейностите по ал. 1, т. 15 и 16 от настоящата наредба в следните случаи:

1. по т. 15 - когато лицата, които пускат на пазара батерии и акумулатори разполагат елементите от системата за разделно събиране на НУБА върху общински имот;

2. по т. 16 - когато има сключен договор за финансиране на дейностите по събиране и временно съхраняване на НУБА и предаването им за предварително третиране, рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане със:

а) организация по оползотворяване на НУБА,

б) лицата, които пускат на пазара батерии и акумулатори, изпълняващи задълженията си по тази наредба индивидуално, или

в) други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ, издаден по реда на глава пета, раздели I и II ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, регенериране и/или оползотворяване на отработени масла, и/или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от ЗООС.

(9) За извършване на дейностите по ал. 1, т. 16 от настоящата наредба, кметът на общината сключва договори с лицата, извършващи дейностите по оползотворяване и/или обезвреждане на НУБА, включително предварително третиране преди оползотворяване и/или обезвреждане и притежаващи:

1. разрешение или регистрационен документ, издадени по реда на глава пета, раздел I или II от ЗУО, или

2. комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от ЗООС.

(10) По предложение на лица, извършващи дейностите по организация по оползотворяване на НУБА или лица, които пускат на пазара батерии и акумулатори, изпълняващи задълженията си индивидуално, кметът на общината може да определи нови места по ал. 1, т. 15 от настоящата наредба.

(11) В случаите по ал. 8, т. 2 от настоящата наредба, кметът на общината съставя график за събиране на НУБА, включващ не по-малко от две дати годишно.

(12) Графикът по ал. 11 се изготвя съвместно с лицата по ал. 8, т. 2 от настоящата наредба и се обявява чрез местните средства за масово осведомяване и по друг подходящ начин.

(13) Кметът на общината извършва дейностите по ал. 1, т. 18 от настоящата наредба, когато местата за смяна на ИУГ са разположени върху общински имот, и когато има сключен договор за финансиране на дейностите по събиране и съхраняване на ИУГ и предаването им на инсталации за оползотворяване и/или обезвреждане със:

а) организация по оползотворяване на ИУГ;

б) лицата, които пускат на пазара гуми, които изпълняват задълженията си индивидуално.

(14) За извършване на дейностите по ал. 1, т. 18 от настоящата наредба, кметът на общината сключва договори с лицата, извършващи събиране, съхраняване, транспортиране, оползотворяване и/или обезвреждане на ИУГ, притежаващи съответния документ по чл. 35 на ЗУО, и контролира изпълнението на задълженията във връзка със сключените договори.

(15) Кметът на общината извършва дейностите по ал. 1, т. 19 и 20 от настоящата наредба, когато лицата, които пускат на пазара МПС, не са изградили площадки за събиране и временно съхраняване на ИУМПС върху собствен имот, и има сключен договор със:

1. организация по оползотворяване, притежаваща разрешение за дейността издадено по реда на глава пета, раздел III от ЗУО, и/или

2. лица, които изпълняват задълженията си индивидуално.

(16) Площадките за съхранение на ИУМПС по ал. 1, т. 20 от настоящата наредба, трябва да отговарят на изискванията от Приложение № 3 на Наредбата за излезлите от употреба моторни превозни средства, приета с ПМС № 11 от 15.01.2013 г.

(17) Кметът на общината извършва дейностите по ал. 1, т. 22 от настоящата наредба при наличие на сключен договор, финансиран от:

а) организации по оползотворяване на ИУЕЕО, и/или

б) лица, които изпълняват задълженията си индивидуално, и/или

в) други лица, притежаващи документ по чл. 35 ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци на територията на общината.

(18) За извършване на дейностите по ал. 1, т. 22 от настоящата наредба, Кметът на общината сключва договори с лица, извършващи дейности по оползотворяване и/или обезвреждане на ИУЕЕО, включително предварително третиране преди оползотворяване и/или обезвреждане, и притежаващи:

1. разрешение, издадено по реда на чл.35, ал.1 от ЗУО, или

2. комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от ЗООС.

(19) По предложение на лица, извършващи дейностите по събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране, оползотворяване и обезвреждане на ИУЕЕО, организация по оползотворяване на ИУЕЕО или лицата, които пускат на пазара ЕЕО, които изпълняват задълженията си индивидуално, кметът на общината може да определи нови места за разполагане на съдове, места за разделно събиране и площадки за временно съхраняване на ИУЕЕО върху общински имоти на територията на общината.

(20) В случаите по ал. 1, т. 22 от настоящата наредба, кметът на общината изготвя и утвърждава график за събиране на ИУЕЕО, образувано в бита, включващ не по-малко от две дати годишно. Графикът се изготвя съвместно с лицата, извършващи дейностите по събиране. Транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране, оползотворяване и обезвреждане на ИУЕЕО се обявява чрез местните средства за масово осведомяване и по друг подходящ начин.

(21) Общинската програма за управление на отпадъците по ал. 1, т. 29 от настоящата наредба:

1. се разработва в съответствие със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците;
2. се разработва и приема за период, който следва да съвпада с периода на действие на Националния план за управление на отпадъците;
3. се актуализира при промяна във фактическите и/или нормативните условия.
4. включва необходимите мерки за изпълнение на задълженията на Кмета на общината и изискванията по глава втора, раздел III на ЗУО;
5. се публикува на интернет страницата на община Септември с цел осигуряване на обществен достъп.

Глава трета

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ОБЩНСКИ СЪВЕТ - СЕПТЕМВРИ

Чл. 5. (1) Общинският съвет – Септември:

1. Публикува на интернет страница и подлага на обществено обсъждане проекта за настоящата наредба. В обсъждането могат да участват всички заинтересовани лица, органи и неправителствени организации.

2. С настоящата наредба определя изискванията към площадките за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло, в т.ч. условията за регистрация на площадките, както и условията за предаване на отпадъци на площадките за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогобаритни отпадъци, опасни отпадъци и други.

3. Определя заплащането за предоставяните услуги за дейностите, свързани с битовите и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци и масово разпространените отпадъци, на своята територия.

4. Приема решение за участие в регионално сдружение по чл. 24 на ЗУО, копие, от което се изпраща на Кмета на общината, на чиято територия се предвижда изграждането или са разположени съоръжения за третиране на отпадъците.

5. Приема Общинска програма за управление на отпадъците на територията на община Септември, разработена по чл. 4, ал.1, т.29 от настоящата наредба, и контролира изпълнението ѝ.

6. Определя годишния размер на таксата за битови отпадъци за всяко населено място и за всяка дейност поотделно (сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения, чистота на териториите за обществено ползване), въз основа на одобрена план-сметка, включваща необходимите разходи за:

а) осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;

б) събиране, включително разделно, на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им;

в) проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 60 и 64 от ЗУО;

г) почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

(2) Таксата се заплаща от данъчно задължените лица, собствениците на облагаеми с данък недвижими имоти, по ред, определен от Общински съвет - Септември.

(3) Не се допускат изменения в приетите от Общинския съвет начин на определяне и размер на таксата за битови отпадъци в течение на годината.

(4) Когато до края на предходната година Общинският съвет не е определил размер на таксата за битови отпадъци за текущата година, таксата се събира на база действащия размер към 31 декември на предходната година.

(9) Общинска администрация - Септември уведомява лицата по ал.2 за дължимите от тях такси за съответния период и за сроковете за плащане.

Глава четвърта

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ФИЗИЧЕСКИТЕ И ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА

И ЕДНОЛИЧНИТЕ ТЪРГОВЦИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА СЕПТЕМВРИ

Чл. 6. (1) Лицата, при чиято дейност се образуват отпадъци, и притежателите на отпадъци ги третираят самостоятелно или ги предоставят за събиране, транспортиране и третиране на лица, които имат право да извършват тези дейности в съответствие с изискванията на ЗУО.

(2) Когато отпадъците са предадени за подготовка преди оползотворяване или обезвреждане на лицата по ал. 1, не отпада отговорността на първоначалния причинител или притежател за извършване на цялостното оползотворяване или обезвреждане на отпадъците.

(3) Лицата, които събират и транспортират отпадъци, ги предават за третиране в подходящи инсталации, като спазват разпоредбите на ЗУО и настоящата наредба.

(4) Отговорността за организиране управлението на масово разпространени отпадъци се поема от производителя на продукта, в резултат, на чиято употреба се образуват отпадъците, при условията на ЗУО.

Чл. 7. Физическите и юридическите лица и едноличните търговци имат право:

1. Да правят предложения за подобряване на организацията и изпълнението на дейностите по третиране на отпадъците и поддържането на чистотата на територията на общината;
2. Да сигнализират на общинската администрация за нарушения на разпоредбите на ЗУО и настоящата наредба;
3. Да сигнализират общинската администрация за неизпълнение или за некачествено изпълнение на задълженията от лицата, извършващи дейностите по третиране на отпадъците и поддържането на чистотата на територията на общината;
4. Да съдействат на контролните органи при констатиране на нарушения.

Чл. 8. Физическите и юридическите лица и едноличните търговци са длъжни да спазват реда и условията за предаването, събирането, вкл. разделното, транспортирането, претоварването, третирането, обезвреждането и оползотворяването на битови отпадъци, строителни отпадъци, масово разпространени отпадъци и другите видове отпадъци съгласно изискванията на тази наредба, ЗУО и подзаконовите актове към него, като:

1. изхвърлят отпадъците си само в определените за целта съдове и места и се грижат и съдействат за тяхното опазване;
2. не допускат разпиляване и изхвърляне на отпадъци извън съдовете, да затварят капачите им и да осигуряват поддържане на чистотата около тях;
3. събират разделно съответните видове отпадъци в определените от общината съдове за разделно събиране или ги предават в пунктове на лицензирани лица;
4. опазват и поддържат чистотата на територията на имотите /в т.ч. и незастроените/, на които са собственици, ползватели или наематели.
5. почистват редовно, включително от сняг и лед прилежащите част към сградите, тротоарите, дворните места и др. терени които обитават и/или стопанисват.
6. при възникване на замърсяване или опасност от замърсяване са длъжни незабавно да информират общинска администрация, както и да предприемат незабавно действия за ограничаване на последиците от него върху здравето на хората и околната среда.

Чл. 9. Отпадъците от хартия и картон, стъкло, пластмаси и метали, образувани от търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради, се събират отделно.

Чл. 10. Забранява се:

1. Изхвърлянето в съдовете за отпадъци на отпадъци с потенциално висок риск за околната среда и човешкото здраве и на отпадъци, които биха могли да доведат до увреждане на самите съдове, сметоизвозващата и сметообработваща техника, в т.ч. (медицински, едрогабаритни, строителни, лесно запалими, взривоопасни, разяждащи, токсични и др.)
2. Изваждането на отпадъци от съдовете за отпадъци, в т.ч. и от специализираните (за отделно събиране).
3. Умишленото увреждане на съдовете за битови отпадъци.
4. Паленето и изгарянето на отпадъци в съдовете за отпадъци и изхвърлянето на незагасена жар;
5. Нерегламентираното изгаряне или извършване на друга форма на обезвреждане на битови отпадъци, вкл. изгарянето на отпадъци, автомобилни гуми и други силно димящи предмети в дворовете, улиците, площадите, парковете, градините и поречията.
6. Паркирането на ППС (пътни превозни средства) по начин, който ще попречи на събирането и извозването на битови отпадъци.
7. Преместването на съдовете за битови отпадъци и съдовете за отделно събиране на масово разпространени отпадъци от определените им места, без разрешение от общинската администрация.
8. Изхвърлянето на отпадъци по улиците, площадите, зелените площи и др. обществени места, както и през балкони и прозорци на жилищните сгради.
9. Миенето, почистването и ремонтирането на пътни превозни средства по улиците, площадите, парковете, зелените площи, терените на жилищните комплекси и др. обществени места.
10. Изхвърлянето на строителни отпадъци, излишни земни маси и др. материали на места извън определеното от общината депо/площадка.
11. Складирането на строителни и др. материали на тротоарите и уличните платна и приготвянето на варови, циментови и др. разтвори, без осигурено заграждение или контейнер.
12. Оставянето на непочистени тротоарни и улични площи след прибиране на стоварените строителни материали от собственикът им.
13. Транспортирането на материали, продукция, стоки, отпадъци и др. през и в гр. Септември и другите населени места в общината, от транспортни средства без съответно оборудване (с брезенти, мрежи), надлежно уплътнени и с почистена ходова част.
14. Транспортирането на пожароопасни и взривоопасни вещества и материали в необорудвани за целта специални МПС.
15. Изхвърлянето и натрупването на земни маси, отпадъци от строителна и селскостопанска дейност, оборска тор, трупове на животни и птици в съдовете за битови отпадъци, около тях и на местата за обществено ползване, а също и край пътища, пътеки, граници между имоти, кариери, речни корита и дерета, и всички комуникации, свързващи отделните имоти.
16. Изхвърлянето на масово разпространени отпадъци (МРО), обозначени с маркировка за отделно събиране, в контейнери за битови отпадъци и в съдове за

събиране на отпадъци, поставени в имоти - публична държавна или общинска собственост, или смесването им с други материали или отпадъци по начин, затрудняващ тяхното последващо рециклиране или оползотворяване, при създадена система за разделно събиране на съответните МРО.

17. Изхвърлянето на обемисти отпадъци от опаковки (хартиени, картонени и др.) в съдовете за битови отпадъци.

18. Неконтролираното освобождаване и/или изхвърляне на негодни за употреба акумулатори, както и неконтролираното освобождаване, изхвърляне и/или изливане на електролит от негодни за употреба акумулатори.

19. Смяната, съхраняването и/или изхвърлянето на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти и др. опасни вещества водещо до замърсяване на земята и почвата в т.ч. зелени площи, тротоари, улични платна и др.

20. Изхвърлянето на отработени масла, отпадъчни нефтопродукти и др. опасни вещества в повърхностните и подземните води и в канализационните системи.

21. Изоставянето на ИУМПС върху имоти – държавна и общинска собственост.

22. Разкомплектоване на ИУМПС:

1. от собствениците им, когато ги съхраняват в частен имот;

2. на площадките за временно съхраняване или добив на отпадъци от МПС, или събиране на други видове отпадъци, които не произхождат от МПС.

23. Изхвърлянето на опасни отпадъци от лечебните заведения на неразрешени за тази цел места.

24. Съхраняването на опасни отпадъци от лечебните заведения на открито или по начин, който води до замърсяване на компонентите на околната среда или разпространение на зарази, болести, или създава предпоставки за възникване на опасност от епидемии.

25. Предаването на производствени и опасни отпадъци на лица, които не притежават съответното разрешение по чл. 67 от ЗУО.

Чл. 11. (1) Притежатели на отпадъци са причинителите на отпадъци, както и лицата, в чието владение се намират те.

(2) Предаването и приемането на производствените, строителните и опасните отпадъци се извършва само въз основа на писмен договор с лица, притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 от ЗУО за отпадъци със съответния код съгласно Наредба № 3 от 1.04.2004 г. за класификация на отпадъците.

(3) Притежателите на отпадъци са длъжни:

1. да изпълняват разпоредбите за третиране на различните по вид, произход и свойства отпадъци;

2. да поддържат в постоянна изправност и нормално действие съоръженията си за третиране на отпадъци;

3. да организират безопасно съхраняване на отпадъците, за които не може да бъде осигурено третиране в съответствие с изискванията на ЗУО, на територията на Република България;

4. при наличие на опасни отпадъци да определят отговорно лице и да организират безопасното им управление;

5. да водят отчетност за отпадъците по реда, определен със ЗУО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;

6. в момента на поискването да осигуряват достъп на контролните органи до съоръженията, в които се образуват отпадъци, до съоръженията за съхраняване и третиране на отпадъците и до документацията по отпадъците;

7. да осигурят инструктаж и периодично обучение на персонала, който работи с опасни отпадъци;

8. да предвидят и осъществят необходимите мерки за неразпространяване на замърсяване след закриване на обектите и дейностите, както и на инсталациите или съоръженията за третиране на отпадъци;

9. да предвидят необходимите финансови средства за:

а) изпълнение на плана за мониторинг;

б) закриване на инсталациите или на съоръженията за третиране на отпадъци;

в) следоперативен мониторинг и контрол;

10. да изготвят план за действие при възникване на аварии при осъществяване на дейности с отпадъци;

11. да уведомяват компетентните органи за предстоящи промени на суровините и технологичните процеси, които биха довели до изменение в количеството или вида на образуваните отпадъци и техните опасни свойства.

(4) При възникване на замърсяване лицата, при чиято дейност се образуват и/или третират отпадъци, предприемат незабавно действия за ограничаване на последиците от него върху здравето на хората и околната среда.

Чл. 12. (1) За смесени отпадъци, образувани от домакинствата, не се прилагат изискванията на ЗУО относно:

1. контрол на опасни отпадъци;

2. забрана за смесване на опасни отпадъци;

3. етикетирание на опасни отпадъци;

4. водене на документация за опасни отпадъци по глава четвърта, раздел I от ЗУО.

(2) Разпоредбите на ЗУО относно етикетирание и документация за опасни отпадъци не се прилагат за отделни фракции от опасни отпадъци, образувани от домакинства, до приемането им за събиране, обезвреждане или оползотворяване от лице, притежаващо съответното разрешение.

Глава пета

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ТРЕТИРАНЕ НА БИТОВИ ОТПАДЪЦИ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ЧИСТОТАТА

Чл. 13. (1) Дейностите по събиране, транспортиране, временно съхраняване, оползотворяване и/или обезвреждане на битови неопасни отпадъци се извършват от лица, притежаващи съответно разрешително, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 от ЗУО за конкретната дейност.

(2) Кметът на общината осигурява съдове за съхраняване на битови отпадъци - (контейнери, кофи, кошчета).

(3) За новопостроени сгради, броят на необходимите съдове за битови отпадъци се заявява от собствениците на сградата и се одобрява от общинската администрация

съобразно вида, предназначението, приблизителния брой на ползвателите, наличието на други съдове за битови отпадъци в съседство и др. фактори.

(4) Кметът на общината отговаря за събирането на битови отпадъци, транспортирането им до общинското/регионалното депо за обезвреждането им и поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване.

(5) Границите на територията, върху която се осъществява организирано събиране и транспортиране на битови отпадъци се определя със заповед на кмета на общината до 30 октомври на предходната, за всяка следваща година.

(6) В изпълнение на задълженията си по ал.4, кметът на общината сключва договори по реда на Закона за обществените поръчки с лица, които да извършват дейностите по събиране и транспортиране на битови отпадъци, поддържане чистотата на териториите за обществено ползване, обезвреждане на битови отпадъци на депо.

(7) Осигурява необходимите финансови средства за извършване на дейностите по събиране, транспортиране на битови отпадъци, поддържане на чистотата на обществените места, обезвреждане на битови отпадъци и контролира тяхното разходване.

(8) Лицата по ал.6:

1. изпълняват дейностите, предмет на сключения договор качествено, в съответствие с утвърдените графици, организационни и технологични схеми и стриктно спазване на санитарно-хигиенните и екологични изисквания;

2. не допускат замърсяване на околната среда в процеса на извършваните от тях дейности.

(9) Кметът на общината контролира изпълнението на договорените задължения от страна на лицата, извършващи съответните дейности по третиране на битови отпадъци, в това число: спазване на графичите и маршрутите за събиране на битови отпадъци и почистване на обществените места; качество на извършените услуги; изпълнение на други условия по договора.

Чл.14. (1) Почистването на пазарите, местата за улична търговия, паркингите, обществените гаражи, авто и ж.п.гарите, административните, производствените, складовите помещения и др. подобни, прилежащите им тротоари, дъждоприемни шахти, зелени площи, снегопочистването и зимното поддържане се осигурява от лицата, които ги стопанисват и експлоатират.

(2) Почистването и поддържането на чистотата (в т.ч. осигуряване на съответни съдове за отпадъци) на парковете, градините и др. зелени площи, неразпределени като прилежащи терени е задължение на лицата, които ги стопанисват.

(3) Почистването и поддържането на чистотата (вкл. обезпечаването с необходимия брой съдове за отпадъци) на части от тротоари, площи, улични платна и др. терени - общинска собственост, ползвани за търговска дейност на открито, е задължение на

ползвателите.

Чл.15. Почистването и поддържането на чистотата на прилежащите терени, към сградите, дворовете и др., се извършва от лицата, които ги обитават или стопанисват.

Чл.16.(1) Битовите отпадъци се оползотворяват и/или обезвреждат на общинското/регионалното депо за битови отпадъци.

(2) Дейностите по оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци и стопанисването на депото по време и след неговата експлоатация се извършват от оператора на депото.

(3) Лицата по ал.2 уведомяват кмета на общината, най-малко две години преди изчерпването на обема на депото.

(4) При уведомяването по ал. 3 кметът на община Септември предприема действия за определяне на нова площадка и за изграждане на ново съоръжение и/или инсталация за обезвреждане на отпадъците или организира съвместно с други общини обезвреждането на отпадъците на регионален принцип.

Чл.17. (1) Общините, които изграждат или ползват общо регионално депо и/или друго съоръжение за третиране с регионален характер, учредяват регионални сдружения - юридически лица, или сключват споразумение помежду си с цел управление на отпадъците на регионален принцип в съответствие с регионите по чл. 28, ал. 4 от ЗУО.

(2) Общинският съвет приема решение за учредяване и участие на общината в сдружението или за сключване на споразумение по ал. 1.

Чл. 18. (1) Отговорни за събирането, извозването и обезвреждането на битовите отпадъци от районите, включени в системата за организирано сметосъбиране и за поддържане чистотата на територията на Община Септември, почистването на местата за обществено ползване, както и снегопочистването и зимното поддържане, са лицата, на които Община Септември е възложила чрез договор изпълнението на съответните дейности.

(2) Лицата по ал. 1 имат право:

1. да предлагат промени в технологичната и/или организационна схема на работа, целящи подобряване на качеството на извършваните дейности;
2. да извършват и други дейности, в съответствие с издадените им разрешителни или регистрационни документи, които не се предмет на сключения с общината договор;
3. да сигнализират общинската администрация за нарушения, по смисъла на тази наредба и на ЗУО, извършени от граждани, юридически лица и едноличните търговци, и др. организации.

Чл. 19. Лицата по чл. 18, ал. 1 са длъжни:

1. Да изпълняват дейностите, предмет на сключения договор, качествено, в съответствие с утвърдените графици, организационни и технологични схеми и стриктно спазване на санитарно-хигиенните и екологични изисквания.

2. Да изготвят и съгласуват с общинската администрация, цялостна технологична и организационна схема на работа, в т.ч. местоположението на съдовете за ТБО и маршрути за обслужването им, използвана техника за всеки конкретен район и дейност, графици за извършване на дейностите (сметопочистване, сметоизвозване, миене на улиците, зимно дежурство, измиване и дезинфекция на съдовете за ТБО и др.).
3. Да съгласуват с общинската администрация всякакви промени в технологичната и/или организационна схема на работа.
4. В случай на аварии и/или обстоятелства, възпрепятстващи изпълнението на дейността, незабавно да уведомят общинската администрация и предприемат всички необходими действия за максимално бързото възстановяване на нормалния цикъл на работа.
5. Да осигуряват, поддържат и подновяват необходимата за изпълнение на възложените дейности материално-техническа база (машини, съоръжения, съдове за ТБО и др.).
6. Да не допускат замърсявания в процеса на извършваните от тях дейности.
7. Да измиват и дезинфекцират сметоизвозващите машини, преди да напуснат депото и/или инсталацията, където са предадени отпадъците.
8. Да водят отчет съгласно изискванията на Наредба № 2 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публичния регистър на издадените разрешения, регистрационните документи и на закритите обекти и дейности (обн. ДВ бр. 95 от 2004 г.).

Чл. 20. (1) За услугите по събирането, извозването, преработването, обезвреждането на битовите отпадъци в депа или други съоръжения и за поддържането на чистотата на местата за обществено ползване, данъчно задължените лица на територията на община Септември заплащат такса за битови отпадъци, определена от Общинския съвет - Септември съгласно чл. 5 ал. 2 от настоящата наредба.

(2) За имоти, намиращи се извън районите, в които общината е организираща събиране и извозване на битови отпадъци, се събира такса за ползване на депо за битови отпадъци и/или за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване.

(3) Границите на районите и видът на предлаганите услуги по ал. 1 в съответния район, както и честотата на сметоизвозване, се определят със заповед на Кмета на общината и се обявяват публично до 30 октомври на предходната година.

Глава шеста

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ТРЕТИРАНЕ НА СТРОИТЕЛНИ ОТПАДЪЦИ

Чл. 21. Изискванията за управление на строителни отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали се определят с наредба на Министерския съвет.

Чл. 22. (1) Строителството, разрушаването на законни сгради и съоръжения и доброволното премахване на незаконни строежи или на негодни за ползване или застрашаващи сигурността строежи се извършва по начин, осигуряващ последващото

оползотворяване, в т.ч. рециклиране на образуваните строителни отпадъци в съответствие с изискванията на наредба на Министерския съвет по чл. 43, ал. 4 от ЗУО.

(2) Възложителят на строителство, разрушаване на законни строежи и доброволно премахване на незаконни строежи или на негодни за ползване или застрашаващи сигурността строежи носи отговорност за изпълнението на целите, свързани с подготовка за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали от строителни отпадъци, съгласно чл. 32, ал. 1 от ЗУО.

(3) Принудителното премахване на незаконни строежи или на негодни за ползване или застрашаващи сигурността строежи на територията на Община Септември се извършва в съответствие с изискванията на Наредба за принудително изпълнение на заповеди за премахване на незаконни строежи или части от тях от община Септември, приета с Решение на Общински съвет – Септември.

(4) Принудителното премахване на незаконни строежи или на негодни за ползване или застрашаващи сигурността строежи се извършва от собственика или изпълнителя на разрушаването селективно по материали след одобряване на план за управление на отпадъци от строителство и разрушаване по чл. 11 от ЗУО, което се вписва като задължително условие в договорите за възлагане на премахването.

(5) Разходите за извършване на дейностите по транспортиране и третиране на строителни отпадъци, получени в резултат на принудителното премахване на строеж, са за сметка на извършителя на незаконния строеж или на собственика на сградата или съоръжението. Въз основа на влязла в сила заповед за премахване на строежа и протокол за извършените разходи за дейностите по транспортиране и оползотворяване на отпадъците кметът на община Септември подава заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение за събиране на вземането от задължените лица по реда на чл. 417, т. 2 от Гражданския процесуален кодекс.

Чл. 23. Извършването на дейностите по третиране и транспортиране на строителните отпадъци (вкл. строителните отпадъци от вътрешни преустройства и текущи ремонти на сгради и съоръжения) и излишните земни маси е задължение на собственика, инвеститора или изпълнителя на дейността, от която са формирани.

Чл. 24. (1) Третирането и транспортирането на отпадъците от строителни площадки и при разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения се извършват от притежателите на отпадъците, от изпълнителя на строителството или разрушаването или от друго лице въз основа на писмен договор.

(2) Кметът на общината определя маршрута за транспортиране на строителните отпадъци и инсталацията/съоръжението за третирането им.

(3) Предаването и приемането на строителни отпадъци се извършва въз основа на договор.

Чл. 25. (1) При подаване на молба за издаване на разрешение за строеж и разрешения за реконструкция на сгради и съоръжения, към нея се прилага декларация за очакваните

количество строителни отпадъци според проекта. Декларираните количества се вписват в разрешението за строеж.

(2) В случай на изменения в проекта, водещи до промяна в количеството на строителни отпадъци спрямо количеството, вписано в строителното разрешение, собственикът на обекта подава молба за изменение на строителното разрешение.

(3) Когато дейностите по третиране и транспортиране на строителните отпадъци и излишните земни маси касаят обекти, за които се издава разрешение за строеж и се открива строителна линия, и/или обекти, от които общото количество на строителните отпадъци и излишните земни маси надвишава 1 куб. м., отговорните лица подават по образец заявление за издаване на разрешение или регистрационен документ по чл. 35 от ЗУО по образец за обектите на високо строителство, а за линейните обекти внасят и депозит в размер на строителната стойност на възстановителните работи, въз основа на които Община Септември издава Разрешение за третиране и транспортиране на строителните отпадъци и излишните земни маси.

(4) Разрешение за третиране и транспортиране на строителните отпадъци и излишните земни маси, се издава за всеки отделен обект.

(5) В протокола за откриване на строителната площадка за обекта задължително се вписва лицето, отговорно за дейностите по третиране и транспортиране на строителните отпадъци и излишните земни маси, и номерът на издаденото му разрешително.

(6) Задълженията за третиране и транспортиране на строителните отпадъци и излишните земни маси на съответните отговорни лица с в сила до подписване на акт образец № 15 независимо от продължителността на строителството.

(7) При приемане на обекта да са представят документи, удостоверяващи начина за третиране на формираните строителни отпадъци. В случай, че количеството не отговаря на вписаното в строителното разрешение или на пропуски в документацията относно третирането на строителните отпадъци и излишните земни маси, собственикът на отпадъците се санкционира по реда на глава четиринадесета от тази наредба.

Чл. 26. Отговорното лице за изпълнение на строежи, разрушаване на законни сгради и съоръжения, премахване на незаконни строежи или на негодни за ползване или застрашаващи сигурността строежи е длъжно:

1. да ограничи с плътна ограда определената строителна площадка, преди да е започнала каквато и да било дейност на нея (не се отнася за линейните обекти на техническата инфраструктура);
2. да не допуска по време на строителството и дейностите по третиране и транспортиране на строителните отпадъци замърсяване на околната среда с прахови частици;
3. да не допуска замърсяване по какъвто и да е начин (от камиони и друга техника с мръсни гуми, от работещите на строителната площадка и др.) на улиците, тротоарите, зелените площи и др. и другите територии за обществено ползване и на съседните имоти при транспортиране на строителни материали, строителни отпадъци и излишни земни маси и извършване на строителни, изкопни и ремонтни работи;

4. да не допуска транспортиране на строителни отпадъци и земни маси в камиони без покривала.

Чл. 27. Депонирането (обработването) на строителните отпадъци и излишните земни маси се извършва само на определените от Кмета на Община Септември депа за строителни отпадъци и земни маси, операторите, на които притежават разрешение по чл. 67 от ЗУО за дейността.

Чл. 28. Отговорност за дейностите по депонирането (обработка) на строителните отпадъци и излишните земни маси и стопанисването на площадките на депата за строителни отпадъци по време на експлоатацията им и след това носят операторите на депата.

Чл. 29. (1) Лицата заявители на разрешение за строеж, едновременно с документите по чл. 144, ал. 1 от Закона за устройство на територията (ЗУТ), представят и информация за количеството и вида на производствените и опасните отпадъци, които ще се образуват след реализация на инвестиционния проект.

(2) Забранява се въвеждането в експлоатация на строежи по реда на ЗУТ без наличие на разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 от ЗУО за дейности с отпадъци, когато такъв се изисква.

(3) Забранява се въвеждането в експлоатация по реда на ЗУТ на депа за опасни и неопасни отпадъци без наличие на определен размер на обезпеченията за закриване и следексплоатационни грижи на площадките на депа в съответствие с чл. 60 от ЗУО.

Чл. 30. (1) Възложителите на строителни и монтажни работи по смисъла на § 5, т. 40 от Допълнителните разпоредби на ЗУТ, с изключение на текущи ремонти, и възложителите на премахване на строежи, възлагат изготвянето на план за управление на строителни отпадъци в обхват и съдържание, определени с наредбата по чл. 43, ал. 4 от ЗУО.

(2) Изискването по ал. 1 не се прилага за:

1. разрушаване на сгради с разгъната застроена площ (РЗП) под 100 кв. м;
2. реконструкция, основен ремонт и/или промяна предназначението на строежи с РЗП, по-малка от 500 кв. м;
3. строеж на сгради с РЗП, по-малка от 300 кв. м.

(3) Планът по ал. 1 се включва в обхвата на инвестиционните проекти по глава осма от ЗУТ, а за обектите, за които не се изисква одобрен инвестиционен проект, се изготвя като самостоятелен план.

(4) Плановете за управление на строителни отпадъци се одобряват:

1. за строежи, за които се изисква одобрен инвестиционен проект – като част от процедурата за съгласуване и одобряване на инвестиционни проекти по реда на глава осма, раздел II от ЗУТ;
2. за обекти, за които не се изисква одобрен инвестиционен проект - от Кмета на Община Септември или оправомощено от него длъжностно лице.

(5) Компетентният орган по ал. 4 може да изисква предоставяне на допълнителна информация или отстраняване на нередовностите в случай на несъответствие с изисквания на наредбата по чл. 43, ал. 4 от ЗУО, като изпраща мотивирано становище до заявителя не по-късно от 15 дни от получаване на плана.

(6) В случаите по ал. 4, т. 2 Кметът на Община Септември одобрява плана за управление на строителни отпадъци или мотивирано отказва одобрението му в срок до един месец от получаването на плана или от отстраняването на нередовностите и/или предоставянето на допълнителната информация.

(7) Отказът за одобрение на плана може да бъде обжалван по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(8) Одобрението на плана за управление на строителни отпадъци включва проверка на съответствието с целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци.

(9) Изпълнението на плана и състоянието на обектите се установяват:

1. за строежите, за които се упражнява строителен надзор - с окончателния доклад по чл. 168, ал. 6 от ЗУТ на лицето, упражняващо строителен надзор, в който се описва изпълнението на целите за оползотворяване и рециклиране на строителни отпадъци и целите за влагане на рециклирани строителни материали при изпълнението на проекта, като се прилагат и копия на първични счетоводни документи, доказващи предаването на отпадъците на лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ за извършване на дейности с отпадъци;

2. за строежите, за които не се упражнява строителен надзор – с отчет до Кмета на Община Септември по образец съгласно наредбата по чл. 43, ал. 4 от ЗУО, в който се описва изпълнението на целите за оползотворяване и рециклиране на строителни отпадъци и целите за влагане на рециклирани строителни материали при реализацията на проекта, като се прилагат и копия на първични счетоводни документи, доказващи предаването на отпадъците на лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ за извършване на дейности с отпадъци.

Глава седма

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ТРЕТИРАНЕ НА НЕОПАСНИ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ОТПАДЪЦИ

Чл. 31. (1) Неопасните производствени отпадъци се третират:

1. от причинителя, в собствени съоръжения съгласно одобрен от компетентните органи проект на производствената дейност и при изпълнение на чл. 8, ал. 2 от ЗУО;

2. от лицата на които е дадено разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 от ЗУО за съответната дейност.

(2) Предаването и приемането на производствени отпадъци за съответно третиране и/или транспортиране се извършва въз основа на договор.

(3) Депонирането на неопасни производствени отпадъци в общинското депо за битови отпадъци може да се извършва след издадено разрешение от Кмета на Община Септември, въз основа на заявление от притежателя на отпадъците.

(4) За депониране (обезвреждане) на производствените отпадъци притежателят им заплаща такса на оператора на депото.

Чл. 32. Всички разходи за третирането и транспортирането на производствените отпадъци са за сметка на притежателя им, ако друго не е договорено.

Глава осма

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ТРЕТИРАНЕ НА МАСОВО РАЗПРОСТРАНЕНИ ОТПАДЪЦИ

Чл.33. (1) Изискванията към продуктите, след чиято употреба се образуват масово разпространени отпадъци, редът и начините за тяхното разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване, включително целите за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване, се определят с наредби на Министерския съвет.

(2) Лицата, пускачи на пазара продукти, след употребата, на които се образуват масово разпространени отпадъци, отговарят за разделното им събиране и третиране, както и за постигане на съответните цели за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване, определени с наредбите по ал. 1.

(3) Лицата по ал. 2 изпълняват задълженията си:

1. индивидуално, или
2. чрез колективни системи, представлявани от организация по оползотворяване.

(4) В случай че изпълняват задълженията си индивидуално, лицата по ал. 2, както и всички техни дистрибутори, включително лицата, извършващи продажба на крайните потребители, са задължени да приемат обратно на мястото на продажбата отпадъците, образувани в резултат на употребата на съответните продукти, в съответствие с изискванията на наредбите по ал. 1.

(5) Лицата по ал. 2 могат да изпълняват задълженията си индивидуално след получаване на разрешение по реда на глава пета, раздел III от ЗУО.

(6) Лицата по ал. 2 могат да изпълняват задълженията си чрез колективни системи след сключване на договор с организация по оползотворяване по ал. 3, т. 2, притежаваща разрешение, издадено по реда на глава пета, раздел III от ЗУО.

(7) Договорите по ал. 5 съдържат изисквания за проверка и одитиране на данните за продуктите, пуснати на пазара от лицата по ал. 2.

(8) Лицата по ал. 2 могат да променят организацията по оползотворяване, чрез която изпълняват задълженията си, само след като прекратят договора си по ал. 5 с нея. При сключването на нов договор с друга организация по оползотворяване задълженото

лице е длъжно да ѝ представи копие от уведомлението за прекратяване на договора си с предходната организация.

(9) Лицата по ал. 2 не могат да участват по едно и също време в повече от една организация за един и същ отпадък.

(10) Организациите по оползотворяване и лицата, които изпълняват индивидуално задълженията си, създават системи за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване на съответния вид масово разпространени отпадъци на територията на Република България в съответствие с изискванията на ЗУО и наредбите по ал. 1.

Чл. 34. (1) Дейностите по събиране, съхранение, преработване и/или обезвреждане на НУБА имат право да извършват само лица, притежаващи съответно комплексно разрешително, разрешително или регистрационен документ по ЗУО за съответната дейност.

(2) Лицата по ал. 1 са длъжни да осъществяват конкретната дейност в съответствие с разпоредбите на Наредбата за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори.

(3) Места за събиране на негодни за употреба батерии са всички места, където се предлагат батерии, както и местата, определени за целта по чл. 4 ал. 1 т. 15 от настоящата наредба.

(4) Лицата, които стопанисват обектите по ал. 3, са длъжни да предвидят места за поставяне на специални съдове за събиране на негодни за употреба батерии и да осигурят достъп до тях.

Чл. 35. (1) Дейностите по събиране, съхранение, преработване и/или обезвреждане на отпадъци от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) (в т.ч. домакински уреди, информационно и телекомуникационно оборудване, потребителски уреди; осветителни тела, електрически и електронни инструменти, електрически и електронни играчки, уреди за забавление и спорт), имат право да извършват само лица, притежаващи съответно комплексно разрешително, разрешително или регистрационен документ по чл. 35 от ЗУО за съответната дейност.

(2) Лицата по ал. 1 са длъжни да осъществяват конкретната дейност в съответствие с разпоредбите на Наредбата за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване.

(3) Местата за предаване на ИУЕЕО, образувано в бита, се организират, оборудват и обозначават от лицата, които пускат на пазара ЕЕО, предназначено за употреба в бита, съгласно изискванията на чл. 26, чл. 27, чл. 35 и чл. 36 от Наредба за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване. Разположението на местата се утвърждава от Кмета на Община Септември.

(4) Събирането на ИУЕЕО, образувано в бита, се извършва без заплащане от страна на крайния му потребител.

(5) Излязло от употреба ЕОО, образувано извън бита, се събира разделно на мястото на образуване.

(6) Притежателите на ИУЕЕО, образувано извън бита и маркирано съгласно чл. 8 от Наредба за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване”, са длъжни да организират временното му съхраняване на мястото на образуване и да уведомят производителя и вносителя на ЕЕО, който го е маркирал, за наличните количества ИУЕЕО с цел изпълнение на задълженията му по неговото събиране, третиране или обезвреждане.

(7) Събирането на отпадъците от ЕЕО, предназначено за употреба извън бита, което е надлежно маркирано, се извършва без заплащане от страна на притежателите на ИУЕЕО.

(8) Притежателите на ИУЕЕО, образувано извън бита, което не е надлежно маркирано, са длъжни да организират за своя сметка временното му съхраняване на мястото на образуване и предаването на цялото количество ИУЕЕО, образувано извън бита, за предварително третиране, рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане.

(9) Лицата, които пускат на пазара ЕЕО са длъжни да осигурят събирането, временното съхраняване, транспортирането, предварителното третиране, рециклирането, оползотворяването и/или обезвреждането на ИУЕЕО, прието по реда на ал. 3, ал. 6 и ал. 8 съгласно чл. 14, ал. 1 от Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от ЕЕО.

(10) Дистрибуторите на ЕЕО и лицата, извършващи продажба на крайните потребители, са длъжни да поставят на видно място в търговските обекти табели, съдържащи информация за:

1. възможностите и начина за обратно приемане в търговския обект на ИУЕЕО, образувано в бита;

2. другите налични места за предаване на ИУЕЕО, в т. ч. местата за предаване на ИУЕЕО в случаите по чл. 30, ал. 3, т. 1 и 2 от Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване;

3. значението на обозначението съгласно приложение № 4 към Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване;

4. в случаите по чл. 30, ал. 3, т. 3 от Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване - информация, че притежателите на такъв вид отпадъци следва да предприемат мерки по чл. 8 от ЗУО и да ги предадат на лица, притежаващи документ по чл. 67 от ЗУО за тяхното по-нататъшно екологосъобразно третиране.

Чл. 36. (1) Дейностите по събиране, съхранение, преработване и/или обезвреждане на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, имат право да извършват само лица, притежаващи съответно комплексно разрешително или разрешително по чл. 47 от ЗУО за съответната дейност.

(2) Лицата по ал. 1 са длъжни да осъществяват конкретната дейност съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти (обн. ДВ бр. 90 от 2005 г.) и на Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци (обн. ДВ бр. 29 от 1999 г.).

(3) Местата за смяна на отработени масла се определят от Общинския съвет като се включват сервизите и бензиностанциите, отговарящи на изискванията на наредбите по ал. 2.

(4) Физическите и юридическите лица и едноличните търговци, предлагащи за продажба моторни и трансмисионни масла, поставят на подходящи и достъпни места в търговските си обекти списъка на определените по ал. 3 места.

Чл. 37. (1) Дейностите по събиране, съхранение, преработване и/или обезвреждане на ИУГ имат право да извършват само лица, притежаващи съответно разрешително по чл. 47 от ЗУО за съответната дейност.

(2) Изграждането на събирателните пунктове за ИУГ е задължение на лицата, получили разрешение по чл. 47 от ЗУО.

(3) Местата на събирателните пунктове се съгласуват с Кмета на Община Септември.

(4) Физическите и юридическите лица и едноличните търговци са длъжни да предават излезлите от употреба гуми само на определените събирателни пунктове.

Чл. 38. (1) Дейностите по събиране, съхранение, разкомплектоване, преработване и/или обезвреждане на ИУМПС, компоненти и материали от тях имат право да извършват само лица, притежаващи съответно разрешително по чл. 47 от ЗУО за съответната дейност.

(2) Лицата по ал. 1 са длъжни да осъществяват конкретната дейност съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията за третиране на отпадъците от моторни

превозни средства (обн. ДВ бр. 104 от 2004 г.) и на Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци (обн. ДВ бр. 29 от 1999 г.)

(3) Собственикът на МПС, на което не е заверен знака за технически преглед за повече от две години от определената му дата за следващ преглед, или на МПС с прекратена регистрация, и МПС не се съхранява в имот частна собственост, е длъжен да го предаде на площадка за временно съхранение или в център за разкомплектоване на ИУМПС.

(4) Когато собственик на МПС не изпълни задълженията се по ал. 3, както и в случаите, когато МПС не може да бъде идентифицирано поради липса на регистрационен или идентификационен номер и при невъзможност собственикът да бъде установен се прилага процедурата по чл. 38.

Чл. 39. (1) Упълномощените със заповед на Кмета на Община Септември длъжностни лица да осъществяват контролна дейност по настоящата наредба предприемат действия за установяване на местоположението на ИУМПС и техните собственици. На установените ИУМПС се залепва стикер - предписание по образец.

(2) Длъжностните лица по ал. 1 съставят констативен протокол за техническото състояние на МПС в 3 екземпляра, съгласно образец. При поискване екземпляр от протокола се предоставя на собственика на ИУМПС или на упълномощено от него лице.

(3) С поставяне на стикера - предписание за преместване на ИУМПС започва да тече 14-дневен срок за преместване на МПС.

(4) В случай, че в срока по ал. 3 собственикът не е изпълнил предписанието, въз основа на констативния протокол за техническото състояние на МПС по ал. 2, Кметът на Община Септември или упълномощени от него длъжностни лица издават заповед за принудително преместване на ИУМПС на площадка за временно съхранение или в център за разкомплектоване на ИУМПС.

(5) Заповедта се изпълнява от лицата, с които Община Септември има сключен договор и притежаващи разрешително по чл. 47 от ЗУО за извършване на дейности по събиране, транспортиране, временно съхраняване и разкомплектоване на ИУМПС за сметка на собственика.

(6) Когато собственикът на ИУМПС е неизвестен или макар и известен не може да бъде уведомен поради трайно отсъствие от страната или поради други обективни причини, към констативния протокол по ал. 2 се прилага служебна бележка и/или други документи,

удостоверяващи извършените действия и констатации по издирването на собственика.
В

тези случаи заповедта за принудително преместване се поставя на таблото за обявления на

Община Септември и съответното кметство за срок от 15 дни, считано от датата на съставянето ѝ.

(7) На собствениците на ИУМПС, които не изпълняват предписанието за преместване по ал. 3 се съставя акт за установяване на административно нарушение по реда на Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Чл. 40. Лицата, притежаващи разрешително по чл. 47 от ЗУО за извършване на дейности

по събиране, транспортиране, временно съхранение и разкомплектоване на ИУМПС и сключили договор с Кмета на Община Септември са длъжни да:

1. приемат ИУМПС на денонощно охраняеми паркинги за временно съхранение и съставят констативен протокол за състоянието на ИУМПС;
2. водят отчетни книги съгласно изискванията на Наредба № 2 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публичния регистър на издадените разрешения, регистрационните документи и на закритите обекти и дейности (от 22.01.2013г.);
3. водят регистър за приетите автомобили, заверен от сектор „Пътна полиция” на ОД на МВР - Пазарджик;
4. уведомяват в срок от 3 дни сектор „Пътна полиция” на ОД на МВР - Пазарджик и съответното Районно управление “Полиция” (РУП) , на територията на което се намира паркинга за постъпили за временно съхранение ИУМПС, като предоставят описание на автомобила, адрес на последното му паркиране и копие на заповедта за принудително преместване;
5. предават за разкомплектоване ИУМПС не по-рано от 3 месеца от датата на приемането му за временно съхранение. Ликвидацията и разкомплектоването на ИУМПС се извършва съгласно чл. 143, ал. 7 и 8 от Закона за движение по пътищата (ЗДП);
6. освободят ИУМПС в срок от 3 работни дни в случаите, когато собственикът е поискал връщането на ИУМПС преди изтичане на срока по т. 5 и е заплатил разходите по принудителното му преместване и временно съхранение.

Глава девета

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИ ОТ ОПАКОВКИ

Чл. 41. (1) Притежателите на отпадъци от опаковки, обозначени с маркировка за разделно събиране, са длъжни да ги предават и/или изхвърлят на определените за целта места, когато на територията на населеното място има организирана система за разделно събиране и/или за предаване на отпадъците за рециклиране.

(2) Опаковки, служили за опаковане на опасни химични вещества, се третираат и транспортират съгласно изискванията за третиране и транспортиране на опасни отпадъци.

(3) Лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата, на които се образуват отпадъци от опаковки, които изпълняват индивидуално задълженията си, и организациите за оползотворяване, представляващи колективни системи на такива лица, са длъжни да осъществяват конкретната дейност съответствие с изискванията на Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки.

(4) Лицата по ал. 3, които изпълняват индивидуално задълженията си, както и всички техни дистрибутори, включително лицата, извършващи продажба на крайните потребители, осигуряват за своя сметка събирането, сортирането, предварителното третиране, оползотворяване, рециклиране и транспортирането на отпадъците от опаковки, както и постигането на целите по чл. 31, ал. 1, т. 1 от ЗУО.

(5) Дейностите по събиране, съхраняване, преработване, транспортиране и/или обезвреждане на отпадъци от опаковки се извършва от лицензирани организации по оползотворяване /ООп/, които притежават съответното разрешително по чл.35 от ЗУО за този вид дейност издадено от МОСВ.

(6) Лицата по ал.5 са длъжни, да създадат ефективна и устойчива система за разделно събиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки от домакинствата, търговските и обществени обекти.

(7) Кмета на общината сключва договори с Организацията по оползотворяване /ООп/, която притежава съответното разрешително за този вид дейност.

(8) Кмета на общината съвместно с Организацията по оползотворяване /ООп/, определят местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки.

(9) Кмета на общината или упълномощени със негова заповед длъжностни лица се задължават, да осъществяват контрол за вида на изхвърлените в съдовете за разделно събиране отпадъци и при констатиране на нарушения да налагат глоби на нарушителите.

Чл. 42. (1) Дистрибуторите и лицата, които извършват продажба на опаковани стоки в търговски обекти, са задължени:

1. в рамките на работното време на обекта да приемат без заплащане от крайните потребители използвани опаковки и/или отпадъци от опаковки от същия вид, за които има организирана депозитна или друга система за многократна употреба;
2. да организират по подходящ начин място за връщане и/или за разделно събиране на използвани опаковки и/или отпадъци, за които има организирана депозитна или друга система за многократна употреба.

(2) Дейностите по ал. 1 се извършват въз основа на сключен договор с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки или с лица, индивидуално изпълняващи задълженията си по Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки, и/или лица,

притежаващи съответния разрешителен или регистрационен документ по чл. 35 от ЗУО.

(3) С договорите по ал. 2 се гарантира, че използваните опаковки и/или отпадъци от опаковки ще бъдат предадени за рециклиране и оползотворяване на лица, притежаващи съответния разрешителен или регистрационен документ по чл. 35 от ЗУО.

(4) Лицата по ал. 1 са длъжни да поставят на видно място в търговските обекти табели, съдържащи информация за:

1. възможностите и начина за обратно приемане в търговския обект на използвани опаковки и/или отпадъци от опаковки;
2. другите налични места за предаване на използвани опаковки и/или отпадъци от опаковки.

Чл. 43. (1) Потребителите и дистрибуторите могат да върнат употребените опаковки на търговците, от които са закупили съответните стоки, във всички търговски обекти на едно и също юридическо лице или едноличен търговец, в които се продават опаковани стоки от същия вид.

(2) При доставка на стоки, опаковани в групови или транспортни опаковки, потребителят има право да върне опаковките веднага или при следващи доставки на съответното място на доставка, като се възползва от правото си по ал. 1.

(3) В случай че правото на потребителя по ал. 1 бъде оспорено от лицето, продало му опакованата стока, извършената покупка или доставка се доказва с фискален бон, фактура или друг първичен счетоводен документ.

Глава десета

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИ ОТ ЧЕРНИ И ЦВЕТНИ МЕТАЛИ

Чл. 44. (1) Предаването и приемането на ОЧЦМ, които нямат битов характер, включително тези, които представляват кабели и електропроводници от всякакъв вид и размер, елементи на електронната съобщителна инфраструктура, елементи и части от подвижния железопътен състав, железния път, включително осигурителните, сигнализационните и съобщителните съоръжения и всякакви инсталации към тях, всякакви елементи и части от пътната инфраструктура като пътни знаци, мантинели, метални капаци от шахти, части от уличното осветление или воднонапоителни системи и съоръжения, както и на металосъдържащи паметници или части или елементи от тях, се извършва само при наличие на сертификат за произход, издаден от лицата, при чиято дейност се образуват, и въз основа на сключен писмен договор.

(2) Физическите лица могат да предават ОЧЦМ само с битов характер при наличие на декларация за произход.

(3) Предаването на отпадъци в случаите по ал. 2 се извършва на площадките за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата или чрез кампании за разделно събиране на отпадъци от домакинствата, организирани от Кмета на Община Септември, безвъзмездно за всяка от страните.

(4) Сертификатът и декларацията за произход на ОЧЦМ се попълват по образец, утвърден от Министъра на околната среда и водите.

(5) Разплащанията по сделки с ОЧЦМ се извършват по безкасов път.

(6) Отпадъците по ал. 1 се съхраняват и подготвят за оползотворяване отделно от останалите ОЧЦМ.

(7) Лицата, извършващи дейности по приемане, временно съхранение и третиране на ОЧЦМ, са длъжни да притежават съответно комплексно разрешително, разрешително или регистрационен документа по чл. 35 от ЗУО.

(8) Площадките, на които се извършват дейности с ОЧЦМ, като и самите дейности трябва да отговарят на разпоредбите на глава III от ЗУО, съответните подзаконови актове и на нормативните изисквания за опазване на човешкото здраве и околната среда.

Глава единадесета

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИ ОТ ИУЕЕО

Чл. 45. (1) Лицата, извършващи дейностите по събиране, транспортиране и временно съхраняване на ИУЕЕО, което няма опасни свойства, трябва да притежават регистрационен документ, издаден по реда на глава пета, раздел II от ЗУО.

(2) За събиране на ИУЕЕО в обектите на лица, предлагащи ЕЕО за продажба на крайните потребители, не се изисква разрешение или регистрационен документ, когато обектите и съдовете за събиране се обслужват от друго лице, притежаващо разрешение или регистрационен документ, издадени по реда на глава пета, раздели I и II от ЗУО.

Чл. 46. (1) Лицата, които пускат на пазара ЕЕО, предназначено за употреба в бита, създават системи за разделно събиране на ИУЕЕО, образувано в бита, които трябва да осигуряват:

1. събиране от крайните потребители:

а) чрез превозни средства - от местата, в които се образува ИУЕЕО, или

б) чрез поставяне на съдове за събиране, разположени на мястото на продажбата на ЕЕО от същия вид или на друго достъпно място в района, в който се образува ИУЕЕО, или

в) чрез оборудване на места за разделно събиране на ИУЕЕО;

2. предаване на събраното по т. 1 ИУЕЕО на площадки за временно съхраняване, съоръжения за предварително третиране, рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане.

(2) Лицата, които пускат на пазара ЕЕО могат да установят депозитни системи за ЕЕО, пуснато от тях на пазара.

(3) Въвеждането на системи за разделно събиране на ИУЕЕО не трябва да възпрепятства функционирането на съществуващите системи за събиране на битови отпадъци и за разделно събиране на други масово разпространени отпадъци.

Чл. 47. (1) При определянето на броя и разположението на местата за разделно събиране на съответния вид ИУЕЕО се отчита броят на жителите в съответното населено място, като създадените от лицата, които пускат на пазара ЕЕО системи за разделно събиране трябва да осигуряват най-малко едно място на 10 000 жители. При остатък, по-голям или равен на 2000 жители, се определя отделно място за разделно събиране.

(2) Изискването на ал. 1 се постига поетапно съгласно сроковете по § 7 от преходните и заключителните разпоредби на Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване (обн. ДВ бр. 36 от 2006 г.).

(3) При определянето на броя и разположението на местата за разделно събиране на ИУЕЕО по ал. 1 се отчитат и:

1. количеството ЕЕО, пуснато на пазара от съответното лице, което пуска на пазара ЕЕО;

2. броят и разположението на вече изградените системи за разделно събиране на ИУЕЕО.

Чл. 48. При предаване и приемане на ИУЕЕО за повторно използване като цял уред, както и при предаване и приемане за повторно използване на компоненти, материали и вещества, отделени при предварителното третиране на ИУЕЕО, се попълва декларация в 3 екземпляра по образец съгласно приложение № 5 на Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване (обн. ДВ бр. 36 от 2006 г.).

Чл. 49. (1) Крайните потребители предават ИУЕЕО в обектите по чл. 46, ал. 1.

(2) Потребителите по ал. 1 могат да върнат ИУЕЕО в търговските обекти при покупката на ново ЕЕО от същия вид и изпълняващо същите функции.

Чл. 50. (1) Лицата, които извършват продажба на ЕЕО на крайните потребители:

1. приемат без заплащане от страна на крайните потребители ИУЕЕО образувано в бита в същото количество, от същия вид или изпълняващо същите функции
както закупеното от потребителя;

2. предвиждат място за събиране на ИУЕЕО, образувано в бита, на територията, на която извършват продажбата.

(2) Лицата по ал. 1 извършват дейности по ал. 1 при наличие на сключен договор с организация по оползотворяване на ИУЕЕО, с лицата, които пускат на пазара ЕЕО, индивидуално изпълняващи задълженията си по наредбата, или с лица, извършващи дейностите по събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране, оползотворяване и обезвреждане на ИУЕЕО и притежаващи разрешение или регистрационен документ, издадени по реда на глава пета, раздели I или II от ЗУО, или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от ЗООС.

(3) Лицата по ал. 1 могат да откажат да приемат ИУЕЕО, което:

1. поради наличие на замърсяване представлява риск за човешкото здраве;

2. не е цял уред;

3. съдържа отпадъци, които не са част от ИУЕЕО.

Чл. 51. Лицата, които пускат на пазара ЕЕО, са длъжни да осигурят събирането, временното съхраняване, транспортирането, предварителното третиране, рециклирането, оползотворяването и/или обезвреждането на ИУЕЕО, прието по реда на чл. 49 и съгласно изискванията на чл. 14, ал. 1 от Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване.

Чл. 52. (1) ИУЕЕО, образувано извън бита, се събира разделно на мястото на образуване.

(2) Притежателите на ИУЕЕО, образувано извън бита и маркирано съгласно чл. 8, са длъжни да организират временното му съхраняване на мястото на образуване и да уведомят производителя и вносителя на ЕЕО, който го е маркирал, за наличните количества ИУЕЕО, за да го събере разделно без заплащане.

(3) Притежателите на ИУЕЕО, образувано извън бита, което не е маркирано от лицата, които са го пуснали на пазара, са длъжни да организират за своя сметка временното му съхраняване на мястото на образуване и предаването на цялото му количество за предварително третиране, рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане.

Чл. 53. (1) ИУЕЕО се събира, временно се съхранява и транспортира по начин, който не възпрепятства повторното му използване, рециклирането и оползотворяването му.

(2) Забранява се чупенето на излезли от употреба газоразрядни лампи и електронно-лъчеви тръби и се предприемат мерки за предотвратяване на случайното им счупване.

(3) Забраната по ал. 2 не се отнася за лицата, притежаващи съответното разрешение по чл. 12, ал. 1 ЗУО, когато чупенето е част от технологията за оползотворяване или обезвреждане.

Чл. 54. (1) Транспортирането на ИУЕЕО, съдържащо опасни вещества, се извършва съгласно изискванията на Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и на опасни отпадъци (обн. ДВ бр. 29 от 1999 г.), Наредба № 40 от 2004 г. за условията и реда за извършване на автомобилен превоз на опасни товари (обн. ДВ бр. 15 от 2004 г.) и на Наредба № 46 от 2001 г. за железопътен превоз на опасни товари (обн. ДВ бр. 107 от 2001 г.), както и на международните правни актове за превоз на опасни товари, влезли в сила за Република България.

(2) При транспортиране на излезли от употреба газоразрядни лампи превозното средство трябва да е снабдено със сярва в количества най-малко два грама на килограм лампи, която да бъде използвана в случай на авария или пътнотранспортно произшествие.

Чл. 55. (1) Площадките за временно съхраняване и за предварително третиране на ИУЕЕО

се проектират, оборудват и експлоатират съгласно приложение № 6 от Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване и и приложение № 2 от Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и на опасни отпадъци.

(2) Временното съхраняване на ИУЕЕО се извършва съгласно чл. 33 от Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване.

Чл. 56. Местата за разделно събиране на ИУЕЕО и площадките за временно съхраняване се обозначават с табели "Събирателен пункт за излязло от употреба електрическо и електронно оборудване".

Чл. 57. Забранява се депонирането на разделно събраното ИУЕЕО.

Глава дванадесета

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ТРЕТИРАНЕ НА ДРУГИ ВИДОВЕ ОТПАДЪЦИ

Чл. 58. (1) Биоотпадъците от поддържане на обществени площи, паркове и градини се събират разделно.

(2) Биоотпадъците по ал. 1, както и отпадъците от зелените площи към търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради се третираат чрез компостиране или анаеробно разграждане, по начин, който осигурява висока степен на защита на околната среда.

(3) Изискванията към дейностите по събиране и третиране на биоотпадъците, методиката за изчисляване изпълнението на целите по чл. 31, ал. 1 от ЗУО и разпределение на тези цели спрямо регионите по чл. 49, ал. 9 от ЗУО се определят с наредба на Министерския съвет.

Чл. 59. (1) Изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения се определят с наредба на Министъра на здравеопазването и министъра на околната среда и водите.

Чл. 60. Изискванията за управление на утайки от пречистване на отпадъчни води се определят с наредба на Министерския съвет.

Глава тринадесета

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА КАЧЕСТВАТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРИ ЗАМЪРСЯВАНЕ С ОТПАДЪЦИ

Чл. 61. Всички разходи за възстановяване на качествата на околната среда и за разкриване на действителния причинител на замърсяването се възстановяват от него.

Чл. 62. (1) Когато причинителите на замърсяването с отпадъци са неизвестни, разходите по възстановяването на качествата на околната среда се поемат от лицата, в чието държане се намират отпадъците.

(2) Ако замърсяването е с неопасни отпадъци и причинителят не бъде установен в срок от 30 дни, засегнатите от замърсяването физически лица при поискване получават помощ от общината. За получаване на помощта за отстраняване на отпадъците засегнатите от замърсяването физически лица подават мотивирана молба до Кмета на Община Септември за отстраняване на отпадъците. В 14-дневен срок от постъпване на молбата се прави експертна оценка на щетите и в зависимост от нея се дава предложение за изплащане на помощта, като средствата се вземат от общинския бюджет.

(3) Ако замърсяването е с опасни отпадъци и причинителят не бъде установен в срок от 30 дни, засегнатите от замърсяването физически лица при поискване получават помощ от общината по ред, определен в Правилника за устройството и дейността на ПУДООС (обн. ДВ бр. 3 от 2003 г.).

Глава четиринадесета

СЪБИРАНЕ И СЪХРАНЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТИТЕ, СВЪРЗАНИ С УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Чл. 63. Събирането и съхраняването на информация за дейностите по управление на отпадъците се осъществява съгласно изискванията на глава четвърта, раздел I от ЗУО и на Наредба № 2 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публичния регистър на издадените разрешения, регистрационните документи и на закритите обекти и дейности от 22.01.2013г.

Чл. 64. (1) Лицата на територията на Община Септември, чиято дейност е свързана с образуване, събиране, транспортиране и/или третиране на производствени и/или опасни отпадъци, както и лицата, притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 от ЗУО и извършващи дейности по събиране и транспортиране и/или третиране на битови и/или строителни отпадъци, както и лицата, притежаващи комплексно разрешително, са длъжни да водят отчетни книги, заверени от директора на РИОСВ - Пазарджик. Търговците и брокерите на отпадъци са длъжни да водят отчетни книги, заверени от директора на РИОСВ, на чиято територия е седалището им, а за чуждестранните лица – от директора на РИОСВ - София.

(2) Отчетните книги се водят за всяка площадка, на която се образуват и/или третират отпадъци и съдържат хронологична информация за количеството, естеството и произхода на отпадъците и когато се изисква - предназначението, периодичността на събиране, начина на транспортиране и предвидените методи за третиране на отпадъците.

(3) Отчетните книги и документацията за отпадъци се съхраняват за срок от 5 години, включително след преустановяване на дейността.

(4) При закриване изцяло на дейностите на всички инсталации и съоръжения на определена площадка лицата по ал. 1 предават отчетните книги в общинската администрация, която ги съхраняват в сроковете по ал. 3.

(5) Лицата по ал. 1, както и лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, изготвят годишни отчети по отпадъците съгласно изискванията на ЗУО и на наредбата по чл. 63.

(6) Годишните отчети се изготвят за предходната година за всяка площадка въз основа на данните, съдържащи се в отчетните книги, в три еднообразни екземпляра, които се заверяват от ръководителя на предприятието с подпис и печат.

(7) Първият екземпляр на годишните отчети се представя в Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) - София, вторият екземпляр се изпраща в Община Септември, а третият остава на съхранение в лицето, отговорно за управлението на площадката.

(8) Годишните отчети се съхраняват за срок от 5 години.

(9) Годишните отчети се изготвят и в случай, че през отчетния период не са образувани и не са извършвани дейности по приемане и/или третиране, но има съхранени и/или натрупани отпадъци.

(10) Лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата, на които се образуват масово разпространени отпадъци, предоставят информация и водят отчетност съгласно наредба на Министерския съвет по чл. 34, ал. 1.

(11) Лицата по ал. 1 предоставят при поискване от контролните органи по глава петнадесета на тази наредба или от предишен притежател на отпадъците документи относно отчета и информацията за дейността по управление на отпадъците.

(12) Изпълнението на плана за управление на строителни отпадъци за строежите, за които не се упражнява строителен надзор, се установява с отчет до Кмета на Община Септември по образец в който се описва изпълнението на целите за оползотворяване и рециклиране на строителни отпадъци и целите за влагане на рециклирани строителни материали при реализацията на проекта, като се прилагат и копия на първични счетоводни документи, доказващи предаването на отпадъците на лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ за извършване на дейности с отпадъци.

Глава петнадесета

КОНТРОЛ ПО УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

Чл. 65. (1) Кметът на общината или оправомощени от него със заповед длъжностни лица контролира:

1. дейностите, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, третиране на битови и строителни отпадъци;
2. дейностите по депониране на производствени и опасни отпадъци на общински и/или регионални депа;
3. условията и реда за извършване на дейности с ОЧЦМ;
4. спазването на други изисквания, определени с настоящата наредба.

(2) Кметът на общината организира и контролира закриването, рекултивацията на терените и последващия мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци на територията на Община Септември.

(3) Длъжностните лица по ал. 1 извършват проверки по документи и/или проверки на място.

(4) Длъжностните лица по ал. 1 поне веднъж годишно извършват проверка на документите, които се изискват от ЗУО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му на търговците и брокерите на отпадъци и на лицата, при чиято дейност се образуват отпадъци, и/или извършващи дейности с отпадъци.

(5) Проверката на място е независима от проверката по ал. 4 и се осъществява поне веднъж годишно в мястото на извършване на дейността и в присъствието на проверявания или на лица, които работят за него. В отсъствието на такива лица проверката се извършва с участието на поне един свидетел.

(6) Длъжностното лице, осъществяващо проверката на място, има право:

1. на достъп в помещенията, в които се извършва контролираната дейност;
2. да изисква представянето на документите, които съгласно нормативните изисквания трябва да се намират в мястото на проверката;
3. да изисква писмени и устни обяснения от всеки, който работи за проверяваното лице;
4. да привлича експерти в съответната област, когато проверката е сложна или изисква специални знания.

(7) Ако при проверката на място бъде констатирана липса на документи, удостоверяващи спазването на установените изисквания, на проверяваното лице се определя 7-дневен срок за представянето им.

Чл. 66. (1) При извършване на проверките длъжностните лица по чл. 65 ал. 1 съставят констативни протоколи и/или актове за установяване на административни нарушения и при констатирани нарушения дават задължително предписание и определят срок за отстраняване на нарушенията.

(2) За констатирани нарушения при проверките за спазване на условията и реда за извършване на дейности с ОЧЦМ, Кметът на общината уведомява в 14-дневен срок Директора на РИОСВ - Пазарджик, като му изпраща всички документи.

Глава шестнадесета

ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ И АДМИНИСТРАТИВНО-НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Раздел I. Принудителни административни мерки

Чл. 67. (1) За предотвратяване и преустановяване на започнали административни нарушения по тази наредба, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях, Кметът на Община Септември или упълномощено от него длъжностно лице прилага принудителни административни мерки:

1. Спира дейности по събиране, съхраняване, транспортиране, оползотворяване или обезвреждане на отпадъци.
2. Спира изхвърлянето на отпадъци на нерегламентираните за това места.
3. Спира складирането на отпадъци на територията на общината.
4. Спира експлоатацията на инсталации за третиране на отпадъци.

Чл. 68. (1) Установяването на административно нарушение по тази наредба става с констативен акт, съставен от упълномощено от Кмета на Община Септември длъжностно лице.

(2) Прилагането на принудителната административна мярка се извършва с мотивирана заповед на Кмета на Община Септември, в която се определят видът на принудителната административна мярка и начинът на прилагането ѝ.

(3) Заповедта по ал. 1 се връчва на нарушителя по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(4) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Чл. 69. Принудителните административни мерки могат да се обжалват по реда на АПК. Обжалването не спира изпълнението на приложената административна мярка.

Чл. 70. Всички разходи по изпълнението на принудителните административни мерки са за сметка на лицата, на които са приложени мерките.

Чл. 71. Когато се установи, че административното нарушение, за което е образувано административнонаказателно производство, съставлява престъпление, производството се прекратява и материалите се изпращат в Районна прокуратура – Пазарджик.

Раздел II. Административни нарушения и наказания

Чл. 72. За нарушаване на разпоредбите на настоящата наредба физическите лица се наказват с глоби, както следва:

(1) Наказва се с глоба от 300 до 1 000 лв. физическо лице, което:

1. изхвърля отпадъци на неразрешени за това места;
2. предава отпадъци на лица, които не притежават разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 от ЗУО в случаите, когато такива се изискват;
3. не предаде излязло от употреба моторно превозно средство на площадки за съхраняване или в центрове за разкомплектоване;
4. изхвърля масово разпространени отпадъци, обозначени с маркировка за разделно събиране, в контейнери за смесени битови отпадъци и в съдове за събиране на отпадъци, поставени в имоти – публична държавна или общинска собственост, или ги смесва с други материали или отпадъци по начин, затрудняващ тяхното последващо рециклиране или оползотворяване, когато в конкретното населено място е създадена система за разделно събиране на съответните масово разпространени отпадъци;
5. не изпълнява разпоредбите за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци;
6. изхвърля битови отпадъци в съдове за разделно събиране;
7. не изпълнява задълженията си по чл. 8;
8. нарушава забраните по чл. 10.

(2) За явно маловажни случаи на административни нарушения по ал. 1, т. 1, 4, 6, 7 и 8, установени при извършването им, овластените за това органи налагат на местонарушението глоби в размер от 10 до 50 лв. срещу издаване на фиш по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(3) Наказва се с глоба от 1 400 до 4 000 лв. физическо лице, което:

1. предава ОЧЦМ с битов характер без декларация за произход по чл. 39, ал. 2 от ЗУО или откаже да попълни такава или е попълнило неверни сведения в декларацията;

2. предава ОЧЦМ с битов характер на лице без разрешение или комплексно разрешително по чл. 35, ал. 1 от ЗУО;
3. извършва дейности с ОЧЦМ без регистрация по Търговския закон или без разрешение, ако деянието не съставлява престъпление;
4. предава ОЧЦМ, които нямат битов характер, в т.ч. по чл. 39, ал. 1 от ЗУО.

(4) Наказва се с глоба от 2 000 до 5 000 лв. физическо лице, което нерегламентирано изгаря или извършва друга форма на нерегламентирано третиране на отпадъци.

(5) При повторно нарушение глобата е както следва:

1. по ал. 1 – в размер от 600 до 2 000 лв.;
2. по ал. 3 – в размер от 2 800 до 8 000 лв.;
3. по ал. 4 – в размер от 4 000 до 10 000 лв.

Чл. 73. За нарушаване на разпоредбите на тази наредба и на ЗУО юридическите лица и едноличните търговци се наказват с имуществена санкция както следва:

(1) Наказва се с имуществена санкция в размер от 1 400 до 4 000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. изхвърля неопасни отпадъци на неразрешени за това места;
2. нерегламентирано изгаря или извършва друга форма на нерегламентирано третиране на неопасни отпадъци.

(2) Наказва се с имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. изхвърля опасни отпадъци на неразрешени за това места;
2. нерегламентирано изгаря или извършва друга форма на нерегламентирано третиране на опасни отпадъци.

(3) При повторно нарушение се налага имуществена санкция, както следва:

1. по ал. 1 – в размер от 2 800 до 8 000 лв.;
2. по ал. 2 – в размер от 20 000 до 100 000 лв.

(4) Наказва се с имуществена санкция в размер от 2 000 до 6 000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, с изключение на лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, което:

1. не води отчетност на отпадъците или не предостави документи относно отчета или информация за управление на дейностите по отпадъците съгласно изискванията на ЗУО или наредбата по чл. 48, ал. 1 от ЗУО;
2. не предостави информация или не води отчетност съгласно изискванията на наредбите по чл. 13, ал. 1 от ЗУО;
3. предостави невярна информация и/или води невярна отчетност съгласно ЗУО или наредбите по чл. 13, ал. 1 или чл. 48, ал. 1 от ЗУО;
4. не предостави при поискване документи относно отчета или информацията за дейността по управление на отпадъците.

(5) Наказва се с имуществена санкция в размер от 5 000 до 15 000 лв., едноличен търговец или юридическо лице, с изключение на лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, което не

осигури достъп до площадки или помещения или документи на длъжностно лице, извършващо проверка.

(6) При повторно нарушение по ал. 4 и ал. 5 се налага имуществена санкция в двоен размер.

(7) Наказва се с имуществена санкция в размер от 3 000 до 10 000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. нарушава разпоредбите относно събирането, включително разделното, съхраняването, транспортирането или третирането на битови или строителни отпадъци;
2. нарушава изискванията за разделно събиране, транспортиране или третиране на отпадъци според вида, свойствата и съвместимостта на отпадъка;
3. нарушава изискванията на нормативните актове за пакетиране и етикетиране на опасни отпадъци.

(8) Наказва се с имуществена санкция в размер от 7 000 до 20 000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. предава или приема отпадъци без наличието на писмен договор в случаите по чл. 11, ал. 2 или нарушава изискванията на чл. 6, ал. 1;
2. нарушава изискване по чл. 11, ал. 3;
3. събира, транспортира и/или третира отпадъци без разрешение или регистрационен документ, когато такива се изискват;
4. не изпълнява условията, определени в разрешението му за извършване на дейности по третиране на отпадъци;
5. нарушава изискванията за изграждане и експлоатация на съоръжения и инсталации за оползотворяване или обезвреждане на отпадъци;
6. приема отпадъци на площадка или съоръжение за съхраняване на опасни отпадъци, без да осигури разделното им съхраняване от други материали, или допусне неконтролираното им разпиляване;
7. не предприема действия за обезвреждане или оползотворяване на отпадъците в законоустановения срок;
8. нарушава изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци;
9. предава производствените и/или опасните отпадъци на лица, които не притежават разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 за дейности със съответните отпадъци, или не ги обезврежда или оползотворява в законоустановения срок;
10. събира и съхранява опасни отпадъци в съдове, които не отговарят на изискванията за плътно затваряне, обозначение на отпадъците в тях или са изготвени от материали, които взаимодействат с отпадъците;
11. приема опасни или производствени отпадъци, без да са придружени с описание на свойствата, състава, пригодността им за третиране, опасните им свойства и мерките за безопасност при боравене с тях, или не извърши необходимите проверки, проби и анализи при приемането им;
12. смесва опасни отпадъци с неопасни, както и опасни отпадъци с други вещества и материали, включително разрежда опасни отпадъци, освен когато това е част от технологията по оползотворяване и обезвреждане и лицето притежава разрешение или комплексно разрешително по чл. 35 от ЗУО;

13. не осигури измерване на постъпващите на площадката количества отпадъци в случаите, когато това се изисква.

(9) При повторно нарушение по ал. 8 се налага имуществена санкция, както следва:

1. по ал. 7 – в размер от 6 000 до 20 000 лв.;
2. по ал. 8 – в размер от 14 000 до 40 000 лв.

(10) Наказва се с имуществена санкция в размер от 3 000 до 10 000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. не предприема необходимите мерки за осигуряване на разделно събиране и третиране на НУБА, образувани от пусканите на пазара от него батерии и акумулатори;
2. извършва продажба на портативни и/или автомобилни батерии и акумулатори на крайни потребители в търговски обект, където няма поставени съдове за тяхното събиране от крайните потребители или съдовете не отговарят на нормативните изисквания;
3. не приема без заплащане от страна на крайните потребители негодни за употреба портативни и/или автомобилни батерии и акумулатори от същия вид в рамките на работното време на обекта;
4. поставя НУБА в съдове за битови отпадъци или ги смесва с други отпадъци;
5. изхвърля негодни за употреба акумулатори на неразрешени за това места и/или излива електролит от тях;
6. събира и съхранява негодни за употреба акумулатори без електролит в събирателните пунктове в количество, превишаващо 5 на сто от общото количество събрани акумулатори;
7. не осигурява оползотворяването или предаването за оползотворяване на събраните от него батерии и акумулатори в законоустановения срок;
8. предава за депониране или изгаряне негодни за употреба автомобилни и/или индустриални батерии и акумулатори;
9. предава за депониране или изгаряне негодни за употреба портативни батерии и акумулатори, съдържащи живак, олово или кадмий;
10. извършва обезвреждане на НУБА, на части или материали от тях, които могат да бъдат рециклирани и/или оползотворени;
11. извършва продажба на портативни и/или автомобилни батерии и акумулатори на крайни потребители в търговски обект, където няма поставени на видно място табели, съдържащи необходимата информация относно възможностите за обратно приемане на негодни за употреба портативни и/или автомобилни батерии и акумулатори в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 13, ал. 1 от ЗУО;
12. извършва продажба на портативни и/или автомобилни батерии и акумулатори на крайни потребители и не е сключило договор, с който се гарантира обслужването на съдовете за обратно приемане на негодни за употреба портативни и/или автомобилни батерии и акумулатори, тяхното транспортиране и предаването им за рециклиране на лица, притежаващи необходимото разрешение за това;

(11) При повторно нарушение по ал. 10 се налага имуществена санкция в размер от 6 000 до 20 000 лв.

(12) Наказва се с имуществена санкция в размер от 3 000 до 10 000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. не предприема необходимите мерки за осигуряване на разделно събиране и третиране на ИУЕЕО, образувано от пусканото на пазара от него ЕЕО;

2. умишлено нарушава целостта на излезли от употреба газоразрядни лампи и електронно-лъчеви тръби, освен ако притежава разрешение или комплексно разрешително по чл. 35 от ЗУО за тази дейност;
3. събира и съхранява на открито или в отворени съдове или контейнери ИУЕЕО, в т.ч и на газоразрядни лампи;
4. поставя ИУЕЕО в съдове за битови отпадъци или ги смесва с други отпадъци;
5. извършва обезвреждане на ИУЕЕО, на части или материали от него, които могат да бъдат рециклирани и/или оползотворени;
6. предава за депониране разделно събрано ИУЕЕО;
7. не обезврежда неподлежащите на повторно използване, рециклиране и/или оползотворяване отпадъци от предварителното третиране на ИУЕЕО съгласно изискванията на ЗУО и на подзаконовите нормативни актове по прилагането му;
8. извършва продажба на ЕЕО на крайни потребители в търговски обект, където няма поставени съдове за събиране от крайните потребители на ИУЕЕО от домакинствата или съдовете не отговарят на нормативните изисквания;
9. не приема без заплащане от страна на крайните потребители ИУЕЕО, образувано в бита, в същото количество, от същия вид или изпълняващо същите функции, както закупеното от потребителя в рамките на работното време на обекта;
10. извършва продажба на ЕЕО на крайни потребители в търговски обект, където няма поставени на видно място табели, съдържащи необходимата информация относно възможностите за обратно приемане на ИУЕЕО в съответствие с изискванията на наредба на Министерския съвет по чл. 13, ал. 1 от ЗУО;
11. извършва продажба на ЕЕО на крайни потребители и не е сключило договор, с който се гарантира обслужването на съдовете за обратно приемане на ЕЕО, образувано в бита, неговото транспортиране и предаването му за рециклиране или оползотворяване на лица, притежаващи необходимото разрешение за това;
12. пуска на пазара ЕЕО, предназначено за употреба в бита, без инструкции или указания за употреба на уреда с необходимата информация на български език в съответствие с изискванията на наредбата на Министерския съвет по чл. 13, ал. 1 от ЗУО.

(13) При повторно нарушение по ал. 12 се налага имуществена санкция в размер от 6 000 до 20 000 лв.

(14) Наказва се с имуществена санкция в размер от 3 000 до 10 000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. извършва дейности по събиране, съхраняване, разкомплектоване, оползотворяване и/или обезвреждане на ИУМПС, компоненти и материали от тях на неразрешени за това места или на площадки, неотговарящи на изискванията на ЗУО или подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

(15) Наказва се с имуществена санкция в размер от 3 000 до 10 000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. извършва продажба или смяна на гуми и не приема без заплащане от страна на крайните потребители ИУГ;
2. извършва продажба или смяна на гуми и не е организирано място за връщане от крайните потребители на ИУГ на територията на обекта, където се извършва продажбата;
3. извършва продажба или смяна на гуми и не е сключило договор, с който се гарантира събирането и предаването на ИУГ за оползотворяване;

4. извършва продажба или смяна на гуми и не е осигурило информация в съответствие с изискванията на наредбата на Министерския съвет по чл. 13, ал. 1 от ЗУО на видно място на територията на обекта относно възможностите за приемане на ИУГ от крайните потребители;
5. предава за депониране ИУГ – цели и/или нарязани, освен когато се депонират велосипедни гуми или гуми с външен диаметър над 1400 mm или се използват като материал за строителството на депа;
6. извършва дейности по събиране, съхраняване, оползотворяване и/или обезвреждане на ИУГ на неразрешени за това места или на площадки, неотговарящи на изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

(16) Наказва се с имуществена санкция в размер от 3 000 до 10 000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. извършва продажба на опаковани стоки и не приема без заплащане от крайните потребители използвани опаковки и/или отпадъци от опаковки от същия вид, за които има организирана депозитна или друга система за многократна употреба;
2. не е организирано разделно събиране на отпадъците от търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради и/или не ги е предало на лица, притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 от ЗУО и/или с организация по оползотворяване.
3. извършва продажба на полимерни торбички, за които не е заплатена продуктова такса по чл. 59, ал. 7 от ЗУО.

(17) При повторно нарушение по т. 1-3 се налага имуществена санкция в размер от 6 000 до 20 000 лв.

(18) Наказва се с имуществена санкция в размер от 3 000 до 10 000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. съхранява отработени масла или отпадъчни нефтопродукти на площадки, които не отговарят на изискванията на ЗУО или подзаконовите нормативни актове по прилагането му;
2. извършва смяна на отработени масла на места, които не са оборудвани за целта, или ги съхранява в съдове, неотговарящи на изискванията;
3. смесва масла, съдържащи полихлорирани бифенили и терфенили, с други отработени масла;
4. смесва отработени масла и отпадъчни нефтопродукти с горива, охлаждащи течности, спирачна течност и разтворители;
5. извършва продажба на масла и не е осигурило информация на видно място на територията на обекта относно местата за смяна на маслата, възможните опасности за човешкото здраве при неправилно манипулиране или риска за околната среда;
6. извършва смяна на масла и не е сключило договор, с който се гарантира събирането и предаването на отработени масла или отпадъчни нефтопродукти за оползотворяване.

(19) Наказва се с имуществена санкция едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. извършва дейности с ОЧЦМ без разрешение;
2. извършва продажба на ОЧЦМ, получени като технологичен отпадък от собствено производство или от собствен амортизационен лом, на лица без разрешение;
3. приема ОЧЦМ от юридическо лице или едноличен търговец без сертификат за произход или без писмен договор;

4. непосредствено след извършване на сделката за получаване и/или експедиране на ОЧЦМ не вписва в отчетните документи всички обстоятелства;
5. не допусне контролните органи до местата, където осъществява дейността си, или не представи в указания от тях срок отчетни документи за приетите, внесените, предадените и изнесените ОЧЦМ или други документи, които е длъжен да води;
6. сключва договор или приема сертификат или декларация с невписани всички изискуеми данни, идентифициращи лицата или купувания отпадък;
7. в тримесечен срок след преустановяване на дейността не реализира наличните количества ОЧЦМ и/или не предприеме необходимите действия за почистване на съответната площадка;
8. приема от физически лица ОЧЦМ с битов характер без декларация за произход;
9. приема от физически лица ОЧЦМ, които нямат битов характер;

(20) За нарушенията по ал. 19, т. 1–3, 5, 6, 8–9 се налагат имуществени санкции в размер от 30 000 до 100 000 лв., а в останалите случаи по ал. 19 – от 3 000 до 10 000 лв.

(21) При повторно нарушение по ал. 19, т. 1–3, 5, 6, 8–9 се налага имуществена санкция в размер от 60 000 до 200 000 лв., а в останалите случаи по ал. 21 – от 6 000 до 20 000 лв.

(22) Наказва се с имуществена санкция в размер от 5 000 до 10 000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. възложи или извършва строителни или монтажни работи или премахване на строежи без наличие на план за управление на строителните отпадъци в случаите, когато такъв се изисква по чл. 31, ал. 1;
2. не постигне изпълнението на целите за оползотворяване и рециклиране на строителни отпадъци съгласно изискванията и сроковете, определени с Наредбата за изискванията за управление на строителни отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали по чл. 43, ал. 1 от ЗУО.

(23) Наказва се с имуществена санкция в размер от 2 000 до 5 000 лв. едноличен търговец или юридическо лице, което:

1. не изпълнява задълженията си по чл. 8;
2. нарушава забраните по чл. 10.

(24) При повторно нарушение по ал. 23 се налага имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 74. (1) Наказва се с имуществена санкция в размер от 20 000 до 40 000 лв. лице, пускащо на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, изпълняващо задълженията си индивидуално, което не приема обратно или не е осигурило обратното приемане на отпадъци в съответствие с чл. 34, ал. 4.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 се налага имуществена санкция в размер от 40 000 до 80 000 лв.

Чл. 75. (1) Юридическо лице или едноличен търговец, което не заплати продуктова такса по чл. 59 от ЗУО, в случаите, когато такава се изисква, се наказва с имуществена санкция в размер от 30 000 до 500 000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 се налага имуществена санкция в размер от 60 000 до 1 000 000 лв.;

Чл. 76. (1) Лице, което пуска на пазара продукти, след употребата, на които се образуват масово разпространени отпадъци и изпълнява задълженията си чрез колективна система по чл. 34, ал. 3, т. 2, се наказва с имуществена санкция в размер от 10 000 до 30 000 лв., в случай че откаже проверка или одитиране на данните за продуктите, пускани на пазара, според изискванията по чл. 34, ал. 7.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 се налага имуществена санкция в размер от 20 000 до 60 000 лв.

Чл. 77. (1) За неспазване на принудителните административни мерки по чл. 67, ал. 1 на физическите лица се налага глоба от 1 000 до 5 000 лв., а на юридическите лица и еднолични търговци се налага имуществена санкция в размер от 5 000 до 10 000 лв.

(2) За повторно нарушение по ал. 1 на физическите лица се налага глоба от 2 000 до 10 000 лв., а на юридическите лица и еднолични търговци се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 20 000 лв.

Чл. 78. (1) За неизпълнение на предписание по чл. 66, ал. 1 на физическите лица се налага глоба в размер от 2 000 лв. до 10 000 лв, а на юридическите лица - имуществена санкция в размер от 5 000 до 20 000 лв.

(2) При повторно нарушение на физическите лица се налага глоба в размер от 4 000 лв. до 20 000 лв., а на юридическите лица имуществена санкция в размер от 10 000 до 40 000 лв.

Чл. 79. (1) За други нарушения на тази наредба, които не съставляват престъпления, физическите лица или длъжностните лица се наказват с глоба от 5 00 до 3 000 лв., а на юридическите лица или на едноличните търговци се налага имуществена санкция от 1 000 до 6 000 лв.

(2) При повторно нарушение размерът на глобата или имуществената санкция е в двойния размер по ал. 1.

Чл. 80. При установяване на причинителите на отпадъци по чл. 62 на физическите лица се налага глоба от 3 000 до 10 000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци – имуществена санкция от 6 000 до 20 000 лв.

Чл. 81. (1) Нарушенията по настоящата наредба се установяват с акт на оправомощени от кмета на общината длъжностни лица.

(2) Наказателните постановления по ал. 1 се издават от Кмета на общината или оправомощено от него длъжностно лице.

(3) Нарушенията по чл.72, ал.3 и чл. 73, ал.19 се установяват с акт на Кмета на общината или оправомощено от него длъжностно лице, а наказателните постановления се издават от Директора на РИОСВ - след като му се изпратят всички необходими

документи в срок по чл. 66, ал. 2.

Чл. 82. (1) Административно-наказателно отговорни по тази наредба са и непълнолетните лица, навършили шестнадесетгодишна възраст, когато са били в състояние да разбират същността и значението на извършеното и да ръководят постъпките си.

(2) За нарушения, извършени от малолетни лица, непълнолетни на възраст от 14 до 16 години, отговарят съответно родителите или настойниците, когато съзнателно са допуснали извършването им или са били в състояние да предотвратят нарушението, но не са го сторили.

(3) За нарушения, извършени при осъществяване дейности на предприятия, учреждения, заведения, организации и търговски дружества, административно-наказателна отговорност носят работниците или служителите, които са ги извършили, както и ръководителите, които са наредили или допуснали да бъдат извършени.

Чл. 83. Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на ЗАНН.

Чл. 84. Сумите от глобите и имуществените санкции по глава шестнадесета постъпват по бюджета на Община Септември, когато наказателните постановления са издадени от Кмета на общината, и се разходват за проекти и обекти за управление на отпадъци.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Биоотпадъци“ са биоразградими отпадъци от парковете и градините, хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, ресторантите, заведенията за обществено хранене и търговските обекти, както и подобни отпадъци от предприятията на хранително-вкусовата промишленост.
2. „Биоразградими отпадъци“ са всички отпадъци, които имат способността да се разграждат анаеробно или аеробно, като хранителни и растителни отпадъци, хартия, картон и други.
3. „Битови отпадъци“ са „отпадъци от домакинствата“ и „подобни на отпадъците от домакинствата“.
4. "Газоразрядни лампи" са луминесцентни лампи, живачни лампи, металхалогенни лампи, натриеви лампи, ксенонови лампи и други светлоизточници, при които светлината се създава в резултат на електрически разряд и газ, пари на метал или в смес от газ и пари.
5. "Данъчно задължени лица" са собствениците на облагаеми с данък недвижими имоти по чл. 11 от Закона за местните данъци и такси.
6. "Едрогабаритни" са битовите отпадъци, които поради своите размери или тегло не могат да се поставят в съдовете за битови отпадъци или създават затруднения при товаренето им.
7. "Електрическо и електронно оборудване" са уреди, които зависят от електрически ток или електромагнитно поле, за да работят правилно, както и уреди за генериране, трансфер и измерване на такъв ток и полета, попадащи в категориите, определени в приложение № 1 на Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и

електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване и предназначени за работа с напрежение, непревишаващо 1000 волта за променлив ток и 1500 волта за постоянен ток;

8. "Излезли от употреба гуми" са всякакъв вид гуми (външни, вътрешни и плътни), отговарящи на определението за отпадък по смисъла на § 1, т. 17 от допълнителните разпоредби на ЗУО.

9. "Излязло от употреба МПС" е отпадък, отговарящ на едно или повече от следните условия:

а) МПС е с прекратена регистрация на основание на представено доказателство за изплатена тотална щета, съгласно чл. 18 от Наредба № I-45 за регистрацията и отчета на моторните превозни средства и на ремаркетата, теглени от тях (обн. ДВ бр. 31 от 2000 г.);

б) МПС, на което не е заверен знакът за технически преглед съгласно чл. 32д от Наредба № I-45 от 2000 г. за повече от две години от определената му дата за следващ преглед за проверка на техническата му изправност, в случай че то се намира върху държавна или общинска собственост;

в) МПС не може да бъде идентифицирано поради липсата на регистрационен или идентификационен номер и при невъзможност собственикът да бъде установен по надлежен ред от компетентните органи, в случай че то се намира върху държавна или общинска собственост;

г) МПС е предадено от собственика на площадките за събиране и временно съхраняване или в центровете за разкомплектоване срещу удостоверение за унищожаване по чл. 15 от Наредба № I-45;

д) откраднато моторно превозно средство с прекратена регистрация на основание чл. 18 от Наредба № I-45 от 2000 г.;

10. „Масово разпространени отпадъци“ са отпадъци, които се образуват след употреба на продукти от многобройни източници на територията на цялата страна и поради своите характеристики изискват специално управление.

11. „Обезвреждане“ е всяка дейност, която не е оползотворяване дори когато дейността има като вторична последица възстановяването на вещества или енергия.

12. „Опасни отпадъци“ са отпадъците, които притежават едно или повече опасни свойства, посочени в приложение № 3 на ЗУО (обн. ДВ бр. 53 от 13 юли 2012 г.).

13. „Оползотворяване“ е всяка дейност, която има като основен резултат използването на отпадъка за полезна цел чрез замяна на други материали, които иначе биха били използвани за изпълнението на конкретна функция, или подготовката на отпадъка да изпълнява тази функция в производствено предприятие или в икономиката като цяло.

14. „Отпадък“ е всяко вещество или предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи.

15. "Отпадък от МПС" е отпадък по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на ЗУО и включва:

а) излезли от употреба моторни превозни средства;

б) материали и компоненти от МПС и от ИУМПС.

16. „Отпадъци от домакинствата“ са отпадъците, образувани от домакинствата.

17. „Отпадъци от черни и цветни метали“ са технологичните отпадъци, получени от добива, преработката или механичната обработка на цветни и черни метали и сплавите им, бракуваните машини, съоръжения, детайли и конструкции от производствен, строителен или битов характер с изключение на опасните отпадъци.

18. „Отпадъци от черни и цветни метали с битов характер“ са отпадъци от черни и цветни метали, получени в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, в административни, социални и обществени сгради. Към тях се приравняват и

отпадъците от черни и цветни метали, получени от търговски обекти, занаятчийски дейности, обекти за отдих и забавления.

19. „Отработени масла“ са всички смазочни или индустриални масла на минерална или синтетична основа, негодни за употреба по първоначалното им предназначение, като отработени моторни и трансмисионни масла, смазочни масла, турбинни и хидравлични масла.

20. "Площадка за третиране на отпадъци" е територия, на която с влязъл в сила ПУП се предвижда застрояване със съоръжения за третиране на отпадъци и/или поставяне на преместваеми такива.

21. „Повторна употреба“ е всяка дейност, чрез която продуктите или компонентите, които не са отпадъци, се използват отново за целта, за която са били предназначени.

22. „Повторно нарушение“ е нарушение, което е извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за нарушение от същия вид.

23. "Предварително третиране" са всички физични, термични, химични или биологични процеси, включително сортирането, които променят характеристиките на отпадъците, с цел да се намали обемът им или опасните им свойства, за да се улесни по-нататъшното им третиране или да се повиши оползотворяемостта им.

24. „Предотвратяване“ са мерките, взети преди веществото, материалът или продуктът да стане отпадък, с което се намалява:

а) количеството отпадъци, включително чрез повторната употреба на продуктите или удължаването на жизнения им цикъл;

б) вредното въздействие от образуваните отпадъци върху околната среда и човешкото здраве, или

в) съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите.

25. "Премахване на строеж" представлява разрушаването му до кота терен и/или до състояние, което го прави негоден за ползване, при спазване нормите за противопожарна безопасност, хигиена и безопасност на труда и на изискванията за опазване на околната среда.

26. „Притежател на отпадъци“ е причинителят на отпадъци или физическото или юридическото лице, в чието владение се намират те.

27. „Причинител на отпадъци“ е физическо или юридическо лице, при чиято дейност се образуват отпадъци (първичен причинител на отпадъците), или всеки, който осъществява предварителна обработка, смесване или други дейности, водещи до промяна на свойствата или състава на отпадъка.

28. „Разделно събиране“ е събирането, при което поток от отпадъци се разделя по вид и естество на отпадъците с оглед улесняване на специфично третиране.

29. „Рециклиране“ е всяка дейност по оползотворяване, чрез която отпадъчните материали се преработват в продукти, материали или вещества за първоначалната им цел или за други цели. То включва преработването на органични материали, но не включва оползотворяване за получаване на енергия и преработване в материали, които ще се използват като горива или за насипни дейности.

30. „Строителни отпадъци“ са отпадъците от строителство и разрушаване, съответстващи на кодовете отпадъци, посочени в глава 17 от Индекс към Решение 2000/532/ЕО на Комисията от 3 май 2000 г.

31. "Съдове за битови отпадъци" са контейнери, кофи, кошчета на обществени места, в които се изхвърлят битови отпадъци, както и полиетиленови чувалчета за разделно събиране.

32. "Съоръжение за третиране на отпадъци" е всяко строително съоръжение, инсталация или друго стационарно или преместваемо техническо съоръжение или оборудване, предназначено за извършване на дейности или операции по третиране на отпадъци, включително свързаните с него обслужваща техническа инфраструктура и спомагателни и обслужващи сгради, строителни съоръжения или преместваеми обекти.

33. „Третиране на отпадъците“ са дейностите по оползотворяване или обезвреждане, включително подготовката преди оползотворяване или обезвреждане.

34. „Управление на отпадъците“ са събирането, транспортирането, обезвреждането и оползотворяването на отпадъците, включително осъществяваният контрол върху тези дейности, следексплоатационните грижи за депата, както и действията, предприети в качеството на търговец или брокер.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящата наредба се издава в съответствие с изискванията на чл. 22 от Закона за управление на отпадъците (обн. ДВ бр. 53 от 2012 г., в сила от 13.07.2012 г.).

§ 2. Тази наредба отменя Наредбата за управление на отпадъците на територията на Община Септември, приета с Решение № 806/30.01.2007г.год. на Общински съвет – Септември.

§ 3. Настоящата наредба е приета на сесия на Общински съвет – Септември с Решение № 625/27.03.2014 г.